

REILUN DATATALOUDEN SÄÄNTÖKIRJA – 2. OSA

Reilun datatalouden sääntökirjan 2. osan mallipohjien avulla organisaatiot voivat aiempaa helpommin luoda sääntökirjoja omille dataverkostoilleen ja määritellä verkoston toimijoiden välisiä juridisia riippuvuussuhteita. Mallipohjat on tehty muokattaviksi, joten niillä voi helposti tehdä oman sääntökirjan valitulle dataverkostolle.

Toimittajat:

Juhani Luoma-Kyyny, johtava asiantuntija, Sitra

Olli Pitkänen, CLO, 1001 Lakes Oy

Johdanto

Reilun datatalouden sääntökirja (versio 2.0) on tarkoitettu reilun datatalouden verkostojen rakentamiseen. Sopimus pohjat ja muut työkalut helpottavat datan jakamisen läpinäkyvyyttä ja toteuttavien dataverkostojen rakentamista sekä niihin liittymistä.

Sääntökirja sisältää

- mallisopimus pohja
- joukon kontrollikysymyksiä
- käytännesäännösten mallin.

Sääntökirja koostuu kahdesta osasta: [yleinen osa 1](#) ja muokattavat mallipohjat tässä 2. osassa.

Uutta tässä 2.0-versiossa:

1. Uusi tietoturvaosio: Dataverkoston tietoturvan toimintamalli
2. Uudistettu rakenne
 - Jako kahteen osaan: 1. osassa “Miksi sääntökirjaa tarvitaan” -johdanto ja 2. osassa Sääntökirjan mallipohjat
 - Tarkistuslistat on sisällytetty mallipohjiin, ei erillisiin liitteisiin
3. Luettavuutta ja ohjeistusta parannettu
 - Mallipohjiin on lisätty ohjeita.
 - Parannettu luettavuutta ja yhtenäistetty tekstiä kauttaaltaan

Sääntökirjatyöryhmä on luonut tämän sääntökirjamallin Sitran IHAN-ohjelman puitteissa.

Sääntökirjamallin kehittämiseen ovat aktiivisesti osallistuneet Olli Pitkänen (toim., 1001 Lakes Oy), Sami Jokela (1001 Lakes Oy), Marko Turpeinen (1001 Lakes Oy), Viivi Lähteenoja (1001 Lakes Oy), Juhani Luoma-Kyyny (toim., Sitra), Jyrki Suokas (Sitra), Saara Malkamäki (Sitra), Anna Wäyrynen (Sitra & Adesso Nordics Oy), Jorma Yli-Jaakkola (Borenius Asianajotoimisto Oy ja Lexia Asianajotoimisto Oy), Otto Lindholm (Dottir Asianajotoimisto Oy), Jani Koskinen (Turun yliopisto), Pekka Mäkelä (Helsingin yliopisto), Jussi Mäkinen (Teknologiateollisuus), Kai Kuohuva (TietoEVERY Oyj, Fortum Oyj), Jutta Suksi (VTT), Jari Juhanko (Aalto-yliopisto), Kari Hiekkänen (Aalto-yliopisto, Haaga-Helia), Antti Kettunen (TietoEVERY Oyj), Petri Laine (Hybrida), Kari Uusitalo (Business Finland), Meri Valtiala (The Human Colossus Foundation), Anna-Mari Rusanen (Valtiovarainministeriö) ja Sari Isokorpi (Medifilm Oy).

Dataverkoston tietoturva-toimintamallin ohje on luotu Huoltovarmuusorganisaation Digipoolin (Teknologiateollisuus ry) aloitteesta ja Huoltovarmuuskeskuksen tuella osaksi Sitran Reilun datatalouden sääntökirjaa. Ohjetta ovat olleet tekemässä 1001 Lakes Oy:n asiantuntijat Olli Pitkänen, Sami Jokela ja Marko Turpeinen sekä Digipoolin poolisihteeri Antti Nyqvist. Ohjeen kehittämistä varten järjestettyyn työpajaan osallistui Digipoolin jäseniä, yrityksiä monilta eri toimialoilta sekä yliopistojen ja järjestöjen edustajia.

© Sitra 2022, Creative Commons 4.0 CC-BY

Suositteltu lainaus: Sitra (2022) Reilun datatalouden sääntökirja, versio 2.0

OSA 2: MALLIPOHJAT

1 Johdanto osaan 2

Tämän sääntökirjamallin tarkoitus on tarjota helposti saavutettava opas dataverkoston perustamiseen sekä datanjakosopimusten Yleisten ehtojen määrittelyyn. Tämä sääntökirjamalli auttaa organisaatioita muodostamaan uusia dataverkostoja, toteuttamaan dataverkostojen sääntökirjoja ja edistämään yleistä reilua datataloutta. Sääntökirjan avulla osapuolet voivat perustaa keskinäiseen luottamukseen perustuvia dataverkostoja, joilla on yhteinen missio, visio ja arvot

Sääntökirja auttaa datan tarjoajia ja datan käyttäjiä arvioimaan sovellettavasta lainsäädännöstä ja sopimuksista muodostuvia vaatimuksia sekä ohjaa niitä omaksumaan käytäntöjä, jotka edistävät datan käyttöä ja riskien hallintaa. Sääntökirjamallista huolimatta osapuolten on kuitenkin itse varmistettava, että olennainen lainsäädäntö erityisesti kansallisella ja alueellisella tasolla sekä kyseessä olevaa dataa koskeva erityinen lainsäädäntö otetaan huomioon.

Sääntökirjamallin yleiset ehdot sekä suurin osa sopimusliitteissä olevista sanastoista, käytännesäännöistä ja tarkistuslistoista ovat samat kaikille tietoverkoille, jotka käyttävät Reilun datatalouden sääntökirjamallia. Vain erityisehdot laaditaan tapauskohtaisesti.

Siksi on helpompaa ja kustannustehokkaampaa rakentaa dataverkostoja ja ekosysteemejä, jos eri dataverkostojen sääntökirjoilla on olennaisesti samanlainen perusta. Se yksinkertaistaa yhteistyötä ja datan jakamista jopa dataverkostojen välillä ja helpottaa organisaation osallistumista useisiin dataverkostoihin. Vastaavilla sääntökirjoilla varmistetaan oikeudenmukainen, kestävä ja eettinen liiketoiminta dataekosysteemeissä, mikä puolestaan mahdollistaa osaamisen, luottamuksen ja yhteismarkkinakäytäntöjen lisäämisen.

Seuraavat mallit, joiden avulla organisaatiot voivat laatia sääntökirjoja dataverkostoilleen, on laadittu tukemaan verkostojensa oikeudellisten suhteiden määrittelyä. Näitä malleja kehitettäessä pidettiin mielessä, että dataverkostot eroavat toisistaan olennaisesti monessa suhteessa ja että ei ole mahdollista luoda yleisiä malleja sääntökirjalle, joka olisi täydellinen ja valmis käytettäväksi sellaisenaan kaikissa dataverkostoissa.

Näin ollen perustajajäsenten on suunniteltava ja dokumentoitava jokainen dataverkosto huolellisesti muuttamalla ja täydentämällä malleja tavalla, joka parhaiten palvelee heidän tarvitsemansa sopimuskehityksen tarkoituksia. Tältä osin tässä esitettyjen mallien olisi katsottava muodostavan perustason, joka toimii dataverkostojen yleisenä rakenteena.

Tämä sääntökirjan osa 2 toimitetaan muokattavana tekstiasiakirjana, jotta siitä voidaan helposti tehdä varsinainen sääntökirja, jonka tietty dataverkosto voi hyväksyä. Kun muutokset ovat valmiita, osapuolet voivat kopioida sopimukset suoraan ja allekirjoittaa ne tarpeen mukaan.

Malleihin kuuluvat:

- malli vastausten antamiseksi sopimuskehityksen keskeisiin oikeudellisiin kysymyksiin
- dataverkoston kuvauksen malli
- malli käytännesäännöille
- yleiset ehdot (käytetään sellaisenaan)
- perustamissopimuksen malli
- liittymissopimuksen malli
- hallintomallin malli
- datajoukon käyttöehtojen malli

Suosittelimme, että verkoston perustajajäsenet muokkaavat yhdessä kutakin malleja. Malleissa on erilaisia työkaluja muutos- ja sopeutumistyön tueksi. Osapuolten eri roolit tulisi pitää mukana muutosprosessissa alusta alkaen. On mahdollista ja jopa suositeltavaa työskennellä sääntökirjan eri osien parissa samanaikaisesti, koska yhdessä yhteydessä tehdyt päätökset vaikuttavat mahdollisuuksiin toisessa. Suosittelemme kuitenkin aloittamaan työskentely dataverkoston kuvauksella, jotta verkostolle voidaan aloittaa konkreettisemmin tavoitteiden ja motiivien yhteismäärittely.

2 Sopimuskehys: Oikeudelliset kysymykset [mallipohja]

2.1 Sopimukselliset periaatteet

Dataverkostosopimuksen yleinen rakenne ja olennainen sisältö; keskeiset h seikat, jotka tulee huomioida:

Selkeys

Pyri helposti ymmärrettävään tekstiin, jossa on mahdollisimman vähän tulkinnanvaraa.

(Sopimuskehys: Perustamissopimus ja sen liitteet tulee laatia huolellisesti)

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

Läpinäkyvyys

Ei sudenkuoppia tai piilotettuja motivaattoreita/tavoitteita

(Linkki potentiaaliseen kohteeseen juridisessa kehyksessä, jos sellainen on

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

Standardisointi ja vaatimustenmukaisuus

Sisältö ja rakenne, jotka perustuvat yhteisen sääntökirjan määrittelyyn, malleihin ja siihen liittyviin standardeihin. Esimerkiksi sovitus eri datatyyppejä koskevaan sääntelyyn.

(Sopimuskehys: Perustamissopimus ja sen liitteet tulee laatia huomioiden sekä yleiset että toimialakohtaiset viranomaisvaatimukset)

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

Laaja kattavuus

Kattaa kaikki sopimukset, suositukset, lupaukset ja sitovat/ei-sitovat materiaalit, kuten käyttäytymissäännöt, huomioiden myös negatiiviset käyttötapaukset. Mahdollisuus hallita myös väärinkäyttöä, peruutuksia ja lopetuksia (esim. dataan liittyvät oikeudet, datan elinkaari)

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

Hallinta

Johdannaisdatan ja -tuotteiden hallinnan määrittely
(Sopimuskehys: Perustamissopimus ja datajoukon käyttöehdot)

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

Ensisijaisuus

Määrittele ensisijaisuus suhteessa toissijaisiin tai rinnakkaisiin sääntökirjoihin ja sopimuksiin sekä suhde olemassa oleviin yleisiin

ja alakohtaisiin lakeihin (esim. GDPR, aineettomat oikeudet, terveydenhoito, työoikeus, liikesalaisuudet, kilpailuoikeus, ...)

(Sopimuskehys: Perustamissopimus)

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

Luottamuksellisuus

Suhteessa muihin salassapitosopimuksiin.

(Sopimuskehys: Perustamissopimus)

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

Skaalattavuus

Skaalattava sopimusrakenne mahdollistaa koneellisen ja hajautetun käytön, esim. valmius tukea lohkoketjuja.

(Sopimuskehys: Perustamissopimus, verkoston kuvaus, hallintamalli)

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

Hallinto Hallinto kattaa kaikki osallistujat ja käyttötilanteet sekä yleisten lakien, sääntöjen ja määräysten noudattamisen.

(Sopimuskehys: Perustamissopimus, Hallintamalli)

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

Sitoumukset ja rangaistukset

Millaisia sitoumuksia ja rangaistuksia annetaan (esim. palvelutasosopimus, sopimusrikkomusmaksut, liikesalaisuudet, aineettomien oikeuksien suojaus, korvaaminen).

Sopimuskehys: perustamissopimus, palvelutasosopimukset, datajoukon käyttöehdot

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

2.2 Vastuut

Tosielämän toimenpiteet Onko dataan liittyvien tosielämän prosessien vastuut määritelty?
(Sopimuskehys: perustamissopimus, datajoukon käyttöehdot)

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

Kolmansien osapuolten osallistuminen

Onko rooli suhteessa kolmansiin osapuoliin selvä? Kuka on vastuussa kolmansien osapuolten loukkauksista? Mitä sitoumuksia datan tarjoaja antaa kolmansille osapuolille?

(Sopimuskehys: perustamissopimus, datajoukon käyttöehdot)

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

Vastuuvapauslausekkeet

Onko dataan liittyvät vastuuvapauslausekkeet määritelty dataverkoston osallistujille?

(Sopimuskehys: perustamissopimus, datajoukon käyttöehdot)

2.3 Sisältö

Sovellettavat datatyypit

Sisältääkö data kuvia, ääntä tai videosisältöä, tietokoneohjelmia tai muuta, johon liittyy erityisiä oikeudellisia vaatimuksia?

(Sopimuskehys: perustamissopimus, dataverkoston kuvaus, datajoukon käyttöehdot)

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

Tietokantaoikeudet

Sovelletaanko dataan tietokantaoikeuksia (ts. datakokoelma muodostaa kokonaisuuden, joka on vaatinut huomattavan investoinnin)

(Sopimuskehys: perustamissopimus, datajoukon käyttöehdot)

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

Yhteiset sopimukselliset näkökulmat

Määrittele dataverkoston lähestymistapa esimerkiksi seuraaviin:

- jäsenten oikeudet ja vastuut
- kolmansien osapuolten siirrot
- yksinoikeus/käyttö
- luottamuksellisuus
- vastuut ja vastuuvapauslausekkeet
- auditointioikeudet

sovellettava laki ja riitojen ratkaisu

(Sopimuskehys: perustamissopimus, dataverkoston kuvaus)

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

Datakohtaiset näkökulmat

Määrittele dataverkoston lähestymistapa esimerkiksi seuraaviin:
datan vaihtamisen ehdot

- käyttöoikeuksien selkeys
- oikeus arvioida ja analysoida dataa sekä oppia siitä
- datan käytön rajoitukset dataverkoston sisällä
- aineettomiin oikeuksiin liittyvät rajoitukset sekä aineettoman varallisuuden käytön valvonta, dataverkoston ulkopuolelta lähtöisin olevan datan hallinta
- datan hyödyntämiseen liittyvät ristiriidat

(Sopimuskehys: perustamissopimus, datajoukon käyttöehdot)

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

3 Dataverkoston kuvaus [Mallipohja]

3.1 Dataekosysteemikaavio [työkalu]

Esitä seuraavassa dataekosysteemikaaviossa yleisen tason yhteenveto dataverkoston liiketoiminnan suunnittelusta. Tämän lisäksi seuraavan kappaleen (3.2) tarkistuskysymykset auttavat kaavion kenttien sisällön yksityiskohtaisemmassa määrittelyssä.

Dataekosysteemikaavio		
Tarkoitus ja ydintarpeet Mikä on keskeinen tarkoitus/ongelma, jonka vuoksi ekosysteemi on olemassa? Mitkä ovat keskeiset (alkuperäiset) käytötapaukset? Mikä on dataekosysteemin konteksti?		Ongelmat ja kysymykset Mitä tapaukseen liittyviä ongelmia ja kysymyksiä on tuotu esille?
Keskeiset sidosryhmät ja niiden roolit Mitkä ovat keskeiset sidosryhmät, eli Datan tarjoajat ja kuluttajat rooleineen?		Palvelut ja infrastruktuuri Mitä lisäarvopalveluita tarvitaan? Millainen infrastruktuuri tarvitaan?
Ekosysteemin kattavuus, säännöt ja liiketoimintamallit Mikä kuuluu kattavuuteen ja mikä ei? Mitkä ovat ekosysteemin peruserätykset? Mikä on toimintaa ohjaava liiketoimintalogiikka ja -mallit?	Datavirrat ja arvonsiirrot (Give-Get-periaatteella) Mitä datavirtoja ekosysteemi kattaa? Millaista arvoa luodaan ja siirretään tahojen välillä (Give)? Millainen korvaus arvosta saadaan (Get)?	Hallinto ja tunnusluvut Ekosysteemin luominen: kuka/miten? Miten ekosysteemiä hallinnoidaan ja valvotaan? Millainen on ekosysteemin muutosmekanismi?

Kuva 1. Dataekosysteemikaavio

3.2 Liiketoiminnalliset kysymykset [työkalu]

Jatka dataekosysteemin määrittelytyötä vastaamalla tarkistuslistan kysymyksiin. Kuhunkin kohtaan on jätetty tilaa vaatimuksille, jotka vaikuttavat dataverkoston käyttämien sopimusten muotoiluun, sekä muille kyseiseen kohtaan liittyville vaatimuksille ja huomioille.

Kysymykset kattavat seuraavat temaattiset alueet:

- tarkoitus ja ydintarpeet
- keskeiset sidosryhmät ja niiden roolit
- ekosysteemin kattavuus, säännöt ja liiketoimintamallit
- datavirrat ja arvonsiirrot
- palvelut ja infrastruktuuri
- hallinto ja mittarit

BO.1 TARKOITUS JA TAVOITTEET

B0.1.1 Keskeinen tarkoitus

Mikä on ekosysteemin tarkoitus tai ratkaistava ongelma?

[Kuvaile ekosysteemin muodostavan toimijoiden verkoston tarkoitus. Esimerkkejä: toimitusketju, huoltopalvelut, tutkimus- ja innovaatiotoiminta, logistiikka, liiketoimintaosuuskunta, datamarkkinapaikka tai -alusta, testialusta.]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

B0.1.2 Datan käyttötapaukset (1.1.1)

Mitkä tehtävät edellyttävät datan jakamista ja dataverkoston?

[Anna käyttötapauksellesi selkeä ja havainnollinen nimi, esimerkiksi "Ajoneuvojen huoltokutsujen hallinta autoteollisuudessa" tai "Elintarvikkeen hiilijalanjäljen laskeminen". Jos sinulla ei ole mielessäsi mitään erityistä käyttötapausta, jätä tämä tarkistuslistan kysymys väliin.]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

BO.2 ROOLIT JA VASTUUT

B0.2.1 Dataverkoston toimijat (1.3.2, 1.3.3)

Ketkä ovat dataverkoston toimijoita?

[Onko dataverkosto valmis oikeudenmukaiseen ja luottamukselliseen yhteistyöhön? Onko verkostoon liittymistä koskevia rajoituksia tai

vähimmäisvaatimuksia? Millaisia lisäkumppaneita dataverkostoon haetaan? Onko olemassa muita sidosryhmiä, jotka olisi otettava huomioon (esim. virkamiehet, tietoihin vaikuttavat tahot jne.)?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

B0.2.2 Toimijoiden roolit
(1.3.4)

Mitkä ovat toimijoiden roolit dataverkostossa?

[Kuka on johtavassa asemassa? Ovatko kriittiset roolit täytetty dataverkoston käynnistämiseksi? Esimerkkiroolit: datan tarjoaja, dataa käyttävä palvelu, loppuasiakas, datan välittäjä, MyData-operaattori, julkisen sektorin toimijat, muut sidosryhmät. Mikä on roolien muutos- tai nimitysmekanismi? Huomautus: Yksi toimija voi olla useassa roolissa.]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

B0.2.3 Toimijoiden
oikeudet ja vastuut (1.3.4)

Mitkä ovat dataverkoston toimijoiden oikeudet ja vastuut?

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

B0.2.4 Datan tarjoajat <small>(1.3.1)</small>	<p>Mitkä ovat datan lähteet? Millä toimijoilla on oikeus kontrolloida datan käyttöä?</p> <p>[Mitkä tiedot kuuluvat dataverkoston piiriin? Mitkä tiedot ovat saatavilla erillisillä sopimuksilla dataverkoston toimijoiden ulkopuolelta?]</p>
---	--

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

BO.3 LIIKETOIMINNALLINEN PERUSTE JA DATAN ARVO

B0.3.1 Liiketoiminta-ajatus <small>(1.1.2)</small>	<p>Onko dataverkoston liiketoiminnalliset perusteet määritelty?</p> <p>[Mitkä ovat olennaiset liiketoimintamallit? Esimerkkejä mahdollisista liiketoimintamalleista: datan markkinapaikka, kertamaksu datasta, tilausmaksu datavirrasta, kustannusten vähentäminen, palveluista saatavien voittojen jakaminen, mainonta. Jos liiketoimintamallia ei ole määritelty tai se ei ole merkityksellinen dataverkostosi kannalta, jätä tämä kysymys väliin.]</p>
--	---

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

B0.3.2 Datan arvo (1.1.3)

Miten datasta tuotetaan arvoa ja miten tämä jakautuu osallistujien kesken?
Millainen korvaus datasta annetaan?

[Mahdollisia huomioon otettavia näkökohtia: Missä muodossa datan arvo on? Miten datan arvo mitataan ja hinnoitellaan rahaksi? Mitkä muut tekijät kannustavat tietojen jakamiseen (esim. julkisen sektorin avoimen datan periaatteet)? Jos mahdollista, ottakaa huomioon myös useasta lähteistä koostetun datan, data-analyysin ja opittujen mallien arvo. Mitkä ovat arvoa koskevat suojaustoimet ja seurantamekanismit? Onko dataan liittyen käytössä lisenssimaksuja tai muita rahallisia korvausmekanismeja?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

B0.3.3 Dataverkoston
kustannukset (1.1.5, 1.3.5)

Onko dataverkoston liittyvät kehitys- ja käyttökustannukset tunnistettu ja allokoitu? Miten nämä jakautuvat toimijoiden kesken?

[Vaihtoehdot ratkaisujen toteuttamiseksi: valmistaminen, ostaminen tai vuokraaminen. Miten kustannukset jaetaan ja kenelle? Ota huomioon sekä dataverkoston perustamisvaiheen että käyttövaiheen kustannukset.]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

B0.3.4 Sitoutumisen taso
(1.1.8)

Millaisia strategisia kaksisuuntaisia riippuvuussuhteita dataverkoston osapuolten välillä on?

[Mitä kannustimia ja mekanismeja datan jakamiselle on? Miten varmistetaan yhteisten operaatioiden jatkuvuus? Esimerkiksi: miten varmistamme sekä oikeudenmukaisen käytön että oikeudenmukaisen tarjonnan dataverkostossa?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

BO.4 HALLINTO

B0.4.1 Datan hallinto (3.3.2,
3.3.3, 4.1.3)

Mitä datan hallinnon periaatteita ja käytäntöjä dataverkostossa sovelletaan?

[Mitkä ovat datan tallennuksen ja saatavuuden periaatteet? Mitkä ovat datan elinkaaren hallinnan periaatteet? Miten eri näkökohtien (järjestelmät, rajapinnat, datakuvaukset) muutosten hallinta hoidetaan? Miten muutoksista tiedotetaan tietoinfrastruktuurin ja siihen liittyvien toimintojen eri osille? Mitkä ovat tietojen arkistointi- ja poistomekanismit? Mitä järjestelmiä ja prosesseja on olemassa tiedon elinkaaren viimeisten vaiheiden hallintaa varten? Ketkä ovat vastuussa tiedoista niiden elinkaaren aikana? Onko vastuualueet jaettu? Miten vastuu siirretään?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

B0.4.2 Riskienhallinta (3.1.3)

Mikä on riskien tunnistamis-, hallinta- ja vähentämisprosessinne?

[Miten dataan liittyviä vaaratilanteita tai kiistoja hallitaan?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

BO.5 DATAPALVELUT JA INFRASTRUKTUURI

B0.5.1 Dataekosysteemin palvelut (1.1.6, 4.1.4)

Mitä ekosysteemin laajuisia dataan liittyviä palveluja tarjotaan?

[Tässä keskitytään vastuualueisiin ja palvelujen tarjoamisen toiminnallisiin näkökohtiin, kun taas tekniset yksityiskohdat esitetään teknisessä liitteessä. Kuka näitä palveluja tarjoaa? Onko näihin palveluihin liittyviä yhteisiä sääntöjä ja ohjeita? Datapohjaisten palvelujen tarve ja toteutus dataverkostossa? Joitakin huomioon otettavia näkökohtia ovat esimerkiksi varmennetut faktat, anonymisointi, analysointi ja visualisointi. Miten data ja/tai siihen liittyvät palvelut auditoidaan (kuka, vaatimukset, tiheys, asiaan liittyvät standardit)?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

B0.5.2 Datan käytön kontrolli (1.1.9, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4)

Mitkä ovat datan käyttöön liittyvät oikeudet ja rajoitteet?

[Onko datalla rajoituksia käytön luonteen suhteen (esim. on-off-käyttö, pysyvä lisenssi, vain T&K jne.)? Miten tietojen luottamuksellisuus varmistetaan? Onko datan käytölle rajoituksia riippuen toimialasta tai sovelluskohteesta? Jos on, onko nämä määritelty selkeästi? Mitä toimia datalle on tehtävä ennen kuin sitä voidaan käyttää (esim. anonymisointi)? Millaisia rajoituksia asetetaan, jotta datan jakaminen on edelleen mahdollista ja dataa voidaan käyttää nykyisiin ja mahdollisiin tuleviin tarpeisiin? Voidaanko dataa jakaa edelleen? Kenen toimesta? Onko tästä ilmoitettava datan tarjoajalle ja/tai muille osapuolille?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

B0.5.3 Suostumusten hallinta (3.2.3)

Miten henkilötietoja koskevia suostumuksia hallinnoidaan, valvotaan ja raportoidaan?

[Tämä kysymys liittyy edelliseen kysymykseen. Huomaa myös, että henkilötietojen hallintaan liittyviä kysymyksiä käsitellään myös tietoturva koskevassa osassa. Mitkä ovat yleiset mekanismit tietojen käytön valvontaa varten? Miten vuorovaikutusta suostumuksen omistajien (esim. henkilöiden) kanssa hallitaan?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

B0.5.4 Datan sijainti ja saatavuus (4.1.2)

Onko tietojen sijainti- ja saatavuuskäytännöt määritelty?

[Miten sitoumuksia hallitaan? Mitkä ovat datan elinkaaren hallintaperiaatteet? Ketkä ovat vastuussa datasta sen elinkaaren aikana? Miten nämä vastuut siirretään toimijalta toiselle?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

B0.5.5 Datan laatu (4.2.3)

Miten varmistetaan, että datan laatu on riittävällä tasolla?

[Jos laatu ei ole riittävän korkea (puuttuvat tiedot, vanhentuneet tiedot, metatietovirheet, semanttiset eroavaisuudet, reaaliaikaisuus- tai latenssivaatimukset), mitä mahdollisia parannustoimia tarvitaan? Kuka suorittaa nämä toimet ja miten? Miten datan laadun parannustoimien onnistumista mitataan?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

B0.5.6 Operatiivinen seuranta ja hallinto (3.3.1)

Miten operatiivisen järjestelmän sekä datan välityksen ja käytön seuranta ja raportointi toteutetaan?

[Miten tapahtumien kirjaaminen toteutetaan (esim. keskitetty vai hajautettu toteutus)? Entä jäljitettävyyden tai auditointi? Toteutetaanko operatiivinen seuranta reaaliaikaisesti vai jälkikäteen? Miten?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

3.2.1 Avoimet aiheet ja kysymykset

Tässä osassa tarkastellaan liiketoimintaan ja operatiiviseen näkökulmaan liittyviä avoimia kysymyksiä ja kysymyksiä. Erityinen huomioon otettava ulottuvuus on dataverkoston toimintaan liittyvä vaadittava osaaminen.

3.2.2 Linkit muihin dokumentteihin

Lisää tähän muita mahdollisia asiakirjoja, jotka liittyvät dataverkoston liiketoiminnalliseen ja operatiiviseen suunnitteluun.

3.3 Teknologiaan ja turvallisuuteen liittyvät kysymykset [työkalu]

Tiivistä ja dokumentoi tässä keskeiset tekniset ja turvallisuusnäkökohdat ja -vaatimukset. Nämä näkökohdat kuvastavat luokittelun mukaisia yhteisiä arkkitehtuurivaatimuksia ja suunnitteluperiaatteita:

- Toimintakykyvaatimukset
- Järjestelmän suunnittelu ja arkkitehtuuri
- Toiminnalliset vaatimukset
- Tiedonhallinta
- Turvallisuus
- Yksityisyys ja henkilötiedot

Tarkistuslistan rakenne on tarkoitettu viitteeksi ja lähtökohdaksi. Tavoitteena ei ole vastata perusteellisesti jokaiseen tarkistuslistan kysymykseen, vaan käyttää kysymyksiä apuna eri näkökohtien muotoilussa. Linkitä lisämateriaalia aiheisiin tai lukuun jakson lopussa ja lisää tarvittaessa lisäotsikoita. Tarkista myös, että tässä oleva sisältö on linjassa sääntökirjan muiden osien, kuten liiketoimintaosion, kanssa ja että mahdolliset päällekkäisyydet on minimoitu.

TS.1 TOIMINTAKYKYVAATIMUKSET

TS.1.1 Teknisen toteutuksen periaatteet (1.3.5)

Mitä teknisiä valmiuksia ja ratkaisuja tarvitaan dataverkoston tomimiseksi?

[Mitä keskeisiä komponentteja tarjotaan keskitetysti ja kenen toimesta? Miten niitä kehitetään? Miten eri komponentit integroidaan yhteen?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

TS.1.2 Taidot ja valmiudet (1.3.5)

Mitä dataan liittyviä valmiuksia dataverkoston jäseniltä vaaditaan?

[Miten nämä valmiudet hankitaan ja ylläpidetään?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

TS.2 JÄRJESTELMÄN SUUNNITTELU JA ARKKITEHTUURI

TS.2.1 Järjestelmän
suunnitteluperiaatteet (3.1.1)

Mitkä ovat dataverkoston mahdollistavien yhteisten teknologiaratkaisujen suunnitteluperiaatteet, painopistealueet ja suunnittelufilosofia?

[Mitä olemassa olevia datanjako-, infrastruktuuri- ja muita referenssiratkaisuja käytetään yhteisen ratkaisun perustana? Mitkä ovat kokonaisarkkitehtuuriin ja teknologiavalintoihin liittyvät keskeiset päätökset (esim. pilviratkaisu, toimittajariippumattomuus)? Tarvittaessa mitkä ovat tärkeimmät toiminnalliset ja muut vaatimukset, käytettävissä olevat standardit ja referenssitoteutukset, rajapinnat ja sovellusrajapinnat, sekä yhteinen etenemissuunnitelma.]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

TS.2.2 Metatieto ja tietomallit
(4.2.1, 4.2.2)

Mikä on dataan ja niihin liittyvien metatietojen muoto ja rakenne? Onko nämä mallit ja rakenteet kuvattu ja jaettu?

[Mitä datastandardeja käytetään? Ovatko tietomallit semanttisesti yhteensopivia? Ovatko erot merkittäviä? Miten yhteensopimattomuudet ratkaistaan? Onko tietojen ja metatietojen semanttinen rakenne kuvattu ja jaettu osallistujien kesken? Kuinka

dynaamista metatieto on, eli kuinka usein metatietokuvauksiin ja niiden semantiikkaan odotetaan tulevan muutoksia?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

TS.3 TOIMINNALLISET VAATIMUKSET

TS.3.1 Tekniset rajapinnat
(3.2.1)

Mitä rajapintakuvauksia tarvitaan? Miten ne määritellään?

[Millaisia rajapintoja ratkaisu tarjoaa? Kuinka kehittyneitä nämä rajapinnat ovat tai onko niihin odotettavissa muutoksia? Miten rajapintojen kehitystä hallitaan, esim. taaksepäin yhteensopivuuden osalta? Onko teillä suunnitelma rajapintojen kehittämistä varten?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

TS.3.2 Käyttöoikeudet ja identiteetit
(3.2.2)

Mitkä ovat käytettävät identiteetin ja käyttöoikeuksien hallinnan ratkaisut?

[Miten toteutetaan dataverkoston osallistujien luotettava tunnistaminen? Miten identiteettejä luodaan ja hallitaan? Onko identiteetin ja käyttöoikeuksien hallintaan liittyviä lisävaatimuksia, joita valittu ratkaisu ei helposti ratkaise (esim. datavirtojen identiteetti tai tarve yhdistää tai jakaa identiteettejä)?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

TS.3.3 Datan käytön
kontrollin ratkaisut (3.2.3)

Miten lupia ja suostumuksia hallinnoidaan, valvotaan ja raportoidaan?

[Henkilötietojen ja muiden tietojen suostumusten hallinta. Miten vuorovaikutusta suostumusten antajien (esim. yksityishenkilöiden) kanssa hallitaan? Mitä standardeja ja/tai ratkaisuja käytetään?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

TS.3.4 Tapahtumien hallinta
(3.2.4)

Miten dataan liittyviä tapahtumia valvotaan ja hallitaan?

[Mitä valmiuksia tarvitaan ja miten niitä hallitaan? Tapahtumien sopiminen ja vahvistaminen, esim. digitaaliset allekirjoitukset, pääsyavaimet ja identiteetit? Järjestelmän ja tietojen käytön seuranta ja raportointi (esim. sovellusrajapintojen seuranta)?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

<p>TS.3.5 Datahallinnon käytännöt <small>(3.3.2)</small></p>	<p>Mitkä ovat datan elinkaaren hallinnan ja datahallinnon tekniset ratkaisut?</p> <p>[Tallennetaanko tiedot järjestelmään? Jos vastaus on kyllä, miten aiotte hallita tietoja niiden elinkaaren aikana niiden luomisesta niiden käyttöön ja mahdollisesta poistamisesta niiden poistamiseen? Miten aiotte esimerkiksi hallita henkilötietoja niin, että ne ovat GDPR:n mukaisia?]</p>
<p><kirjoita kuvauksesi tähän></p> <p>Sopimustason vaatimukset:</p> <p>Muut vaatimukset ja lisähuomiot:</p>	
<p>TS.4 TIEDONHALLINTA</p>	
<p>TS.4.1 Muutosten hallinta <small>(3.3.3)</small></p>	<p>Mitkä ovat yleiset muutoksenhallinnan periaatteet?</p> <p>[Muutoksenhallinnan tekniset vaatimukset (esim. datarakenteet, järjestelmät, rajapinnat, hallintoon liittyvät vaatimukset)?</p> <p>Miten muutoksia hallitaan ja miten niitä hallitaan tietoinfrastruktuurin eri osissa ja niihin liittyvissä toiminnoissa?]</p>
<p><kirjoita kuvauksesi tähän></p> <p>Sopimustason vaatimukset:</p> <p>Muut vaatimukset ja lisähuomiot:</p>	
<p>TS.4.2 Datan sijainti ja saatavuus <small>(4.1.2)</small></p>	<p>Miten tietoja käytetään niiden elinkaaren aikana?</p> <p>[Ymmärretäänkö tietojen sijainti ja saatavuus tietojen elinkaaren aikana? Missä tiedot sijaitsevat? Siirretäänkö tietoja muille yksiköille? Miten varmistetaan tietojen saatavuus ja tarkkuus? Miten metatiedot liitetään ja miten niitä hallitaan tietoverkossa?]</p>

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

TS.4.3 Datapalvelut
(tekninen toteutus) (4.1.4)

Mitä datapalveluja tarjotaan keskitetysti?

[Datapalvelujen tarve ja toteutus dataverkostossa? Sovittuihin datapalveluihin liittyvät vaatimukset? Miten tiedot ja/tai niihin liittyvät palvelut auditoidaan (kuka, vaatimukset, tiheys, asiaan liittyvät standardit)?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

TS.4.4 Datan laatu (tekninen
toteutus) (4.2.3)

Miten datan laatua hallitaan?

[Onko datan laatu riittävällä tasolla? Jos ei ole (puuttuvat tiedot, vanhentuneet tiedot, metatietovirheet, semanttiset erot, reaaliaikaiset/viiveaikavaatimukset), mitä mahdollisia parannustoimia tarvitaan? Kuka suorittaa nämä toimet ja miten? Miten onnistumista mitataan?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

TS.5 TURVALLISUUS

TS.5.1 Turvallisuusriskien ja uhkien arviointi (SEC, 3.1.3)

Miten riskit ja uhat tunnistetaan ja arvioidaan?

[Datan jakamiselle on ominaista tietojen siirtäminen yli organisaatorajojen fyysisestä sijainnista toiseen, esimerkiksi pilviratkaisun kautta. Turvallisuusriskien arvioinnissa on otettava huomioon fyysisen turvallisuuden ja yksittäisten organisaatiokysymysten lisäksi myös tietoverkkoihin ja verkkojen yhteentoimivuuteen liittyvät riskit.

Miten dataverkoston tason riskit tunnistetaan kollektiivisesti?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

TS.5.2 Dataan ja dataverkoston liittyvät uhat (SEC)

Mitä uhkia liittyy dataan ja dataverkoston toimintaan?

[Mitä yleisiä tietoturvahukia tulisi käsitellä? Miten hallita ja ehkäistä mahdollisia haasteita dataverkostossa ja siihen liittyvissä palveluissa? Näitä uhkia ovat esimerkiksi tietojen tahaton tai tahallinen paljastaminen, käyttäjälähtöiset uhat (tietojen kalastelu, sosiaalinen manipulointi, pääsynvalvonta), tietojen kaappaaminen (man-in-the-middle), sisäpiirin uhat ja tekniset uhat, kuten tietojen katoaminen, lunnasohjelmat ja pilvipalveluihin liittyvät haasteet.

Mitä tietoon liittyviä tietoturvahukia olisi käsiteltävä sääntökirjassa? Näihin uhkiin kuuluvat tietojen väärinkäyttö, tietovuodot, epätarkat tai huonolaatuiset tiedot ja tietoon liittyvät vastuukysymykset.]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

TS.5.3 Turvallisuustavoitteet ja sääntely ^(SEC)

Mitkä ovat kunkin osallistujan ja koko dataverkoston turvallisuustavoitteet?

[Onko suunnitellun dataverkoston tietoturva koskevia erityissäännöksiä olemassa? Turvallisuustavoitteet olisi määriteltävä sekä yksittäisten osallistujien että koko verkoston näkökulmasta.

Yleisen tietosuojalainsäädännön (esim. henkilötietojen käsittely) lisäksi sääntökirjan kohdealueella voidaan yksilöidä erityislainsäädäntöä, joka on otettava huomioon tietoturvatavoitteita ja -käytäntöjä määriteltäessä. Miten tietoturva on otettu huomioon nykyisissä datan jakamisen ratkaisuissa? Mikä on alan voimassa oleva lainsäädäntö?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

TS.5.4 Riskien- ja turvallisuudenhallintaprosessi ja -välineet ^(SEC)

Mitä riskien- ja turvallisuudenhallintaprosesseja ja -välineitä tietoverkkoon sovelletaan? Miten?

[Kun uhat ja haavoittuvuudet on tunnistettu, dataverkoston kohdistuvien uhkien vakavuus voidaan arvioida esimerkiksi määrittämällä kunkin riskin todennäköisyys ja vahingon suuruus, jos riski toteutuu. Tämä auttaa tunnistamaan ne riskit, jotka ovat kaikkein kriittisimpiä käsitellä dataverkoston tietoturvan suunnittelussa.

Miten käsitellä yleistä poikkeusten hallintaa ja vahinkojen hallintaa?

Millä hallintatyökalujen yhdistelmällä saavutetaan vaadittu turvallisuuden ja avoimuuden taso?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

TS.5.5 Datan
luottamuksellisuus (4.1.2)

Miten tietojen luottamuksellisuus määritellään ja miten sitä hallitaan tietoverkossa? Mikä on tiedon arvo eri osapuolille?

[Mikä vahinkoa syntyy, jos tietoja luovutetaan tahallisesti tai tahattomasti kolmansille osapuolille ilman datan tarjoajan suostumusta tai jos niitä käytetään sopimuksen vastaisesti?]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

TS.6 YKSITYISYYS JA HENKILÖTIEDOT

TS.6.1 Henkilötietojen
sisällyttäminen (SEC)

Siirretäänkö dataverkostossa henkilötietoja tai liittyvätkö ne välillisesti tunnistettavissa olevaan ihmiseen? Mitkä ovat henkilötietojen keräämisen perusteet?

[Henkilötiedoilla tarkoitetaan kaikkia tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan henkilöön liittyviä tietoja.

Tietosuojalainsäädäntöä voidaan jättää noudattamatta vain, jos voidaan olla varmoja siitä, että tiedot eivät sisällä henkilötietoja.]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

TS.6.2 Henkilötietojen hallinta (3.2.3)

Miten henkilötietojen käsittelylupia hallinnoidaan, kirjataan, seurataan ja raportoidaan teknisesti? Tarvitaanko esim. anonymisointia?

[Tietojen käsittely esimerkiksi yhdistelemällä niitä siten, että niistä ei voida enää tunnistaa yksittäisiä henkilöitä (anonymisointi), voi auttaa välttämään tietosuojalainsäädännön velvoitteet, jolloin tietoja ei enää pidetä henkilötietoina.

Anonymisointi edellyttää usein tapauskohtaista arviointia, mutta yleisenä vaatimuksena on, että tunnistaminen on estettävä peruuttamattomasti ja siten, että rekisterinpitäjä tai muu kolmas osapuoli ei voi enää käyttää hallussaan olevia tietoja, jotta tiedot olisivat uudelleen tunnistettavissa.

Huomaa myös, että pseudonymisointi, jossa henkilötiedot voidaan jäljittää tiettyyn henkilöön esimerkiksi koodiavaimen avulla, tulkitaan edelleen henkilötiedoiksi.]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

TS.6.3 Henkilötietoihin liittyvät velvoitteet (SEC)

Mitkä ovat henkilötietoja koskevat velvollisuudet?

[Periaatteessa asetukseen perustuvat tiedonantovelvoitteet ja rekisteröityjen oikeudet koskevat kutakin henkilötietoja käsittelevää osapuolta, mutta sääntökirjassa voidaan sopia henkilötietoja koskevien tiedonantovelvoitteiden yhteisestä käsittelystä. Vaihtoehtoisesti niistä ei voida sopia erikseen, vaan kukin osapuoli hoitaa omat velvollisuutensa.]

<kirjoita kuvauksesi tähän>

Sopimustason vaatimukset:

Muut vaatimukset ja lisähuomiot:

3.3.1 Avoimet aiheet ja kysymykset

Mitä muita asioita on noussut esille teknologian ja tietoturvan näkökulmista?

3.3.2 Linkit muihin dokumentteihin

Lisää tähän muita mahdollisia asiakirjoja, jotka liittyvät dataverkoston teknologiaan tai tietoturvaan.

- Referenssit ja standardit

4 Käytännösäännöt [mallipohja]

4.1 Eettinen kypsyysmalli [työkalu]

Seuraavalla sivulla esitetty kypsyysmalli on työkalu, jonka tarkoitus on auttaa organisaatiota arvioimaan omaa eettistä kypsyystään. Olisi kuitenkin hyödyllistä, jos toimijoilla olisi tarkka näkemys oman organisaationsa tilanteesta. Vastaavasti se tarjoaa konseptuaalisen ja analyttisen työkalun, jonka avulla voidaan selkeyttää kysymystä ”mitä meidän tulisi tehdä”. Se korostaa asioita, jotka täytyy käsitellä, ja tukee syvällistä perehtymistä ja pohdintaa. Kypsyysmallia ei siis tule ajatella vain tarkistuslistana, joka täytetään kerran ja unohdetaan sitten kokonaan. Parhaimmillaan kypsyysmalli voi herättää keskustelua organisaation kulttuurista ja arvoista tarjoamalla erilaisia teemoja, jotka auttavat aloittamaan kriittisen itsetarkastelun niin henkilökohtaisella kuin organisaation tasollakin.

Taulukko 1. Eettinen kypsyysmalli

	Suojaus	Sitoutumisen eettisiin käytäntöihin	Läpinäkyvyys ja viestintä	Vastuullisuus	Ihmislähtöisyys	Reilu verkostoituminen	Tarkoitus
Taso 0	”Uskon, että tämä on erittäin turvallista”	”Me emme halua sitoutua vaan toimimme vapaasti”	”Luota meihin”	”Antaa sen palaa”	”Miten tämä liittyy ihmisiin?”	”Anarkiaa”	”Me teemme mitä haluamme”
Taso 1	Virustorjunta, palomuri ja muut tarvittavat tietoturvatyökalut ovat käytössä, ja ne on päivitetty.	Organisaatio noudattaa oman alansa määräyksiä ja parhaita käytäntöjä.	Organisaatio noudattaa määräyksiä ja viestii totuudenmukaisesti.	Organisaatiolla on dokumentoitu vastuullisuus-suunnitelma/-ohjelma.	Yksityishenkilöt katsotaan sidosryhmiksi ja heidän oikeutensa otetaan huomioon.	Organisaatio yhdenmukaisesti sääntönsä ja määräyksensä alan parhaiden käytäntöjen mukaan.	Organisaatio on ilmoittanut tietojen keräämisen ja käytön syyt
Taso 2	Tietoturvasasioista huolehtimiseen on nimitetty henkilö.	Organisaatio on ottanut käyttöön eettiset säännöt tai muita toimintäsääntöjä ja sitoutunut niiden noudattamiseen.	Organisaatio tukee avointa sisäistä viestintää ja vastuullista tiedonjakamista.	Käytössä on selkeisiin tunnuslukuihin perustuva vastuullisuuden arviointimalli.	Organisaatio kerää yksityishenkilöiden tarpeita koskevaa tietoa parantaakseen ihmislähtöisyyttä.	Organisaatio määrittelee ja dokumentoi käytäntöjä ja toimittaa tarvittavat tiedot verkostokumppaneille.	Organisaatiolla on läpinäkyvät säännöt, jotka koskevat datan käyttöä tulevaisuudessa.
Taso 3	Tietoturva-uhkiin valmistautumiseen on selvästi dokumentoidut menettelyt.	Eettisten ongelmien kohtaamiseen on selvät ja hyvin dokumentoidut menettelyt.	Organisaatiolla on läpinäkyvä ja dokumentoitu sisäisen ja ulkoisen viestinnän suunnitelma.	Organisaation ympäristövaikutus on neutraali tai positiivinen.	Yksityishenkilöillä on matalan tason keinot viestiä organisaation kanssa ja heidän näkemyksensä huomioidaan	Organisaatio tukee reilua datan jakamista ekosysteemeissä ja kannustaa siihen.	Organisaatio neuvottelee tietolähteiden kanssa löytääkseen yhteisymmärryksen reilusta tietojen käytöstä.

					järjestelmällisesti.		
Taso 4	Koko organisaatio on sisäistänyt tietoturvan tärkeyden, ja tietoturvaa valvotaan ja kehitetään jatkuvasti koko organisaatiossa.	Organisaation käytäntöjä ja menettelyjä kehitetään kriittisesti eettisestä näkökulmasta yhdessä kaikkien olennaisten sidosryhmien kanssa.	Organisaatio viestii menettelyistään ja käytännöistään avoimesti.	Organisaatio edistää vastuullisuutta aktiivisesti omalla toimialallaan.	Organisaatio ottaa aktiivisesti kaikkia olennaisia sidosryhmiä mukaan päätöksentekoon.	Organisaatio etsii aktiivisesti tapoja edistää kokonaisten ekosysteemien mahdollisuuksia.	Organisaatiolla on selvät, julkiset ja dokumentoidut tietojen käyttöä koskevat tavoitteet ja menettely

5 Yleiset ehdot

1 SOVELLETTAVUUS, KATTAVUUS JA HALLINTO

- 1.1 Dataverkosto perustetaan Perustamissopimuksella, jonka Verkoston Perustajajäsenet allekirjoittavat.
- Nämä Yleiset ehdot tulevat sitovasti voimaan Dataverkoston Osapuolten välisissä datanjakosopimuksissa, kun Perustamissopimus ja mahdolliset myöhemmät Liittymissopimukset solmitaan.
- 1.2 Mikäli Perustamissopimuksen, mahdollisten Liittymissopimusten ja näiden Yleisten ehtojen tai niiden liitteiden välillä ilmenee ristiriitoja, ne ratkaistaan noudattaen seuraavaa soveltamisjärjestystä:
- (i) Perustamissopimuksen ehdot
 - (ii) mahdollisten Liittymissopimusten ehdot
 - (iii) Datajoukon käyttöehdot ja niiden liitteet
 - (iv) nämä Yleiset ehdot
 - (v) muut Perustamissopimuksen Liitteet numerojärjestyksessä.
- 1.3 Näiden Yleisten ehtojen muutoksista tai poikkeuksista on sovittava Perustamissopimuksessa, jotta tällaiset muutokset tai poikkeukset ovat voimassa.

2 MÄÄRITELMÄT

- 2.1 Näissä Yleisissä ehdoissa seuraavilla isolla alkukirjaimella kirjoitetuilla sanoilla ja ilmauksilla on seuraavat merkitykset, ja yksikkömuoto käsittää myös mahdollisen monikkomuodon ja päinvastoin:
- ”**Liittymissopimus**” tarkoittaa sopimusta, jolla hallitaan osapuolten liittymistä Perustamissopimukseen ja Dataverkostoon Perustamissopimuksen solmimisen jälkeen.
- ”**Kumppani**” tarkoittaa mitä tahansa yksityishenkilöä, yritystä, yhtiötä tai muuta tahoa, jolla on suora tai epäsuora määräysvalta Osapuoleen, joka on Osapuolen määräysvallassa tai jolla on Osapuolen kanssa jaettu määräysvalta.
- ”**Liite**” tarkoittaa mitä tahansa Perustamissopimuksen liitettä.
- ”**Luottamuksellinen tieto**” tarkoittaa julkistamattoman taitotiedon ja liiketoimintatiedon (liikesalaisuuksien) suojaamisesta laittomalta hankinnalta, käytöltä ja ilmaisemiselta 8. kesäkuuta 2016 annetun EU-direktiivin 2016/943 artiklan 2 kohdan (1) mukaisia liikesalaisuuksia edellyttäen lisäksi, että: (a) mikäli tieto on ilmaistu kirjallisessa tai muussa dokumentoidussa muodossa, se on selkeästi merkitty tiedon luovuttajan toimesta luottamukselliseksi, tai (b) mikäli tieto on ilmaistu suullisesti, maininta tiedon tämä määritelmän mukaisesta luottamuksellisuudesta on esitetty tiedon vastaanottajalle ilmaisutilanteessa ja vahvistettu kirjallisesti neljäntoista (14) päivän kuluessa tiedon ilmaisemisesta.
- ”**Perustamissopimus**” tarkoittaa sopimusta, jolla Dataverkosto on perustettu, sekä sen kaikkia liitteitä.
- ”**Data**” tarkoittaa mitä tahansa tietoa, jonka Datan tarjoajat ovat levittäneet, välittäneet, jakaneet tai muulla tavoin tuoneet Dataverkoston saataville Perustamissopimuksen nojalla ja sen voimassaolon aikana asianomaisissa Datajoukon käyttöehdoissa kuvatulla tavalla.

”**Tietojenkäsittelysopimus**” tarkoittaa rekisterinpitäjän ja Henkilötietoja rekisterinpitäjän puolesta käsittelevän henkilötietojen käsittelijän välillä solmittua kirjallista sopimusta, jossa määritellään käsittelyn aihe, kesto, luonne ja tarkoitus, Henkilötietojen tyyppi, rekisteröityjen ryhmät sekä rekisterinpitäjän velvollisuudet ja oikeudet.

”**Datan tarjoaja**” tarkoittaa mitä tahansa luonnollista henkilöä tai organisaatiota, joka antaa Dataa Osapuolten käyttöön Dataverkoston kautta.

”**Datajoukko**” on kokoelma Dataa, jonka käytön Datan tarjoaja on valtuuttanut Dataverkoston kautta. Datajoukot ja niihin liittyvät ehdot on määritelty yksityiskohtaisemmin asianomaisissa Datajoukon käyttöehdoissa.

”**Datajoukon käyttöehdot**” tarkoittavat ehtoja, joilla Datan tarjoaja antaa Palveluntarjoajille ja/tai Loppukäyttäjille oikeuden käyttää Datajoukkoon sisältyvää Dataa.

”**Dataverkosto**” tarkoittaa Osapuolista koostuvaa ryhmää, joka jakaa Dataa Perustamissopimuksen mukaisesti.

”**Johdannaisaineisto**” tarkoittaa Datasta johdettua tietoa tai tietoa, joka on luotu yhdistelemällä, jalostamalla ja/tai käsittelemällä Dataa yhdessä muun datan kanssa. Datan ja Johdannaisaineiston välistä eroa voidaan täsmentää soveltuviissa Datajoukon käyttöehdoissa.

”**Loppukäyttäjä**” tarkoittaa mitä tahansa Osapuolta, jolle Palveluntarjoajat tarjoavat Dataa ja/tai palveluita tai jolle Datan tarjoaja tarjoaa Dataa ja joka ei edelleenjakele Dataa.

”**Perustajajäsenet**” ovat alkuperäiset Osapuolet, jotka solmivat Perustamissopimuksen.

”**Hallinnollinen malli**” tarkoittaa Perustamissopimuksen liitettä, jossa on esitetty verkostokohtainen kuvaus liittymisen säännöistä ja menettelyistä (ts. kuka voi liittyä Verkostoon ja miten), sovellettavista päätöksentekomekanismeista sekä muista Verkoston hallinnointiin liittyvistä ehdoista.

”**Aineettomat oikeudet**” tarkoittavat rekisteröityjä tai rekisteröimättömiä patenteja, tavaramerkkejä, toiminimiä ja kaupunimiä, mallioikeuksia, hyödyllisyyksille, tekijänoikeuksia (mukaan lukien tietokoneohjelmistojen tekijänoikeudet) ja tietokantaoikeuksia sisältäen samankaltaiset oikeudet millä tahansa oikeudenkäyttöalueella sekä näiden oikeuksien vireillä olevat rekisteröintihakemukset tai oikeudet hakea oikeuksien rekisteröintiä.

”**Jäsenluettelo**” tarkoittaa Osapuolten luetteloa, joka on esitetty Perustamissopimuksen liitteenä ja jota päivitetään uusien Osapuolten liittyessä ja aiempien Osapuolten poistuessa.

”**Operaattori**” tarkoittaa mitä tahansa Osapuolta, joka tarjoaa Dataverkostolle datajärjestelmän tai muita infrastruktuuripalveluita, jotka liittyvät esim. identiteetin tai suostumuksen hallintaan, kirjaamiseen tai palvelujohtamiseen.

”**Operaattorin palvelusopimus**” tarkoittaa palvelutasosopimusta, joka koskee Operaattorin Dataverkostolle tai Jäsenille tarjoamia palveluita.

”**Osapuoli**” tai ”**Jäsen**” tarkoittaa Perustamissopimuksen ja/tai Liittymissopimuksen osapuolta ja Dataverkoston jäsentä.

”**Henkilötiedot**” on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, annettu 27. huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (”**GDPR**”).

”**Käyttöehtoliite**” tarkoittaa Datajoukon käyttöehtojen liitettä.

”**Palveluntarjoaja**” tarkoittaa mitä tahansa Osapuolta, joka yhdistelee, jalostaa ja käsittelee dataa sekä tarjoaa käsiteltyä Dataa ja/tai Dataan perustuvaa palvelua Loppukäyttäjien, muiden Palveluntarjoajien tai Kolmannen osapuolen loppukäyttäjien käyttöön.

”**Kolmas osapuoli**” tarkoittaa muuta tahoa kuin Osapuolta.

”**Kolmannen osapuolen loppukäyttäjä**” tarkoittaa Kolmatta osapuolta, joka saa Dataa suoraan tai epäsuorasti Palveluntarjoajilta.

3 ROOLIKOHTAISET VASTUUT

- 3.1 Näissä Yleisissä ehtoissa määritellyt mahdolliset roolit Perustamissopimuksen Osapuolille ovat (1) Datan tarjoaja, (2) Palveluntarjoaja, (3) Loppukäyttäjä ja (4) Operaattori. Osapuolella voi olla samanaikaisesti useita rooleja. Tällöin Osapuolen on noudatettava kaikkia rooleihinsa ja asianomaiseen Dataan liittyviä kaikkia velvollisuuksia. Lisäksi näissä Yleisissä ehtoissa tunnustettu Kolmannen osapuolen loppukäyttäjän rooli koskee sidosryhmiä, jotka eivät ole Perustamissopimuksen Osapuolia mutta saavat Dataa.

Tarkempi roolikohtaisten vastuuden määrittely voidaan sisällyttää Perustamissopimukseen.

1.1 Datan tarjoaja

- 3.2 Datan tarjoaja vastaa Datajoukon käyttöehtojen määrittelystä sen Datan osalta, jonka Datan tarjoaja tuo saataville Verkostossa. Tämä sisältää muun muassa oikeuden määrittellä tarkoitukset, joihin asianomaista Dataa voidaan käsitellä, oikeuden sallia Datan edelleenjakamisen Loppukäyttäjille ja mikäli olennaista myös Kolmannen osapuolen loppukäyttäjille, oikeuden kieltää Datan valtuuttamattoman käytön sekä oikeuden lopettaa Datan jakaminen Verkostossa. Datan tarjoajan on ilmoitettava mahdollisista uusista Datajoukon käyttöehdoista Osapuolille, joiden saataville Datan tarjoaja asettaa Datajoukon, minkä jälkeen kyseiset Datajoukon käyttöehdot sitovat muita Osapuolia. Jollei sovellettavissa Datajoukon käyttöehdoissa muuta määritellä, Datan tarjoajan Datajoukon käyttöehtoihin tekemät muutokset tulevat voimaan kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa siitä, kun asianomaisille Verkoston Osapuolille on lähetetty ilmoitus tällaisesta muutoksesta. Datajoukon käyttöehtojen muutoksilla ei saa olla taannehtivaa vaikutusta.

Datan tarjoajan tulee tarjota Data Verkoston käyttöön koneellisesti luettavassa muodossa tavalla, jonka Datan tarjoaja määrittelee Datajoukon käyttöehdoissa (esim. ohjelmointirajapinnan kautta, ladattavana pakettina tai muulla tavalla).

- 3.3 Poikkeuksena edellä mainittuun kohtaan 3.3 Datan tarjoaja voi sitoutua myöntämään Verkostolle oikeuden käyttää tiettyjä Datajoukkoja tai datatyyppisiä määrääjäksi suojatakseen muiden Osapuolten vilpittömässä mielessä Verkostoon tekemiä investointeja.

3.2 Palveluntarjoaja

- 3.4 Palveluntarjoaja vastaa Datan käsittelystä Perustamissopimuksen ja sovellettavien Datajoukon käyttöehtojen mukaisesti.

Palveluntarjoajan tulee pitää kirjaa käsittelytoimistaan ja toimittaa asianomaisille Datan tarjoajille pyynnöstä kohtuullisen yksityiskohtaiset raportit Datan käytöstä, käsittelystä ja edelleenjakamisesta.

3.3 Loppukäyttäjä

- 3.5 Loppukäyttäjän tulee käyttää Dataa Perustamissopimuksen ja sovellettavien Datajoukon käyttöehtojen mukaisesti.

3.4 Operaattori

- 3.6 Verkostossa voi olla mukana yksi tai useita Operaattoreita. Operaattoreilla on vastuu tarjota Verkostolle palveluita, jotka tukevat Dataverkoston toimintaa, kuten todennus-, tunnistus- sekä identiteetin-/suostumuksenhallintapalveluita, taikka huolehtia tietoturvasta tai tarjota teknisiä tietosuojaratkaisuja Verkostolle sovellettavan Operaattorin palvelusopimuksen mukaisesti.
- Osapuolten ja Operaattoreiden välillä solmitut Operaattorin palvelusopimukset voidaan sisällyttää Perustamissopimukseen Liitteenä.
- 3.7 Operaattorin tulee noudattaa määräyksiä, kuten sovellettavan lainsäädännön mukaisia ilmoitusvelvollisuuksia.

4 DATAN JA JOHDANNAISAINESTON EDELLEENJAKAMINEN

Datan edelleenjakaminen

- 4.1 Osapuolilla on oikeus edelleenjakaa Dataa muille Osapuolille, jollei tätä nimenomaisesti kielletä sovellettavissa Datajoukon käyttöehdoissa. Osapuolet voivat jakaa Dataa Kolmannen osapuolen loppukäyttäjille vain, mikäli sovellettavat Datajoukon käyttöehdot sen sallivat.
- Jos Datan tarjoaja sallii Datan edelleenjakamisen Kolmannen osapuolen loppukäyttäjille, Datan tarjoaja on vastuussa Datan edelleenjakamista koskevien ehtojen määrittelystä sovellettavissa Datajoukon käyttöehdoissa. Palveluntarjoajilla on velvollisuus sisällyttää tällaiset ehdot Datan edelleenjakamista koskeviin sopimuksiin, jotka ne solmivat Kolmannen osapuolen loppukäyttäjien kanssa.
- 4.2 Edellä mainitusta huolimatta Osapuolilla on oikeus edelleenjakaa Dataa Kumppaneilleen, jollei sovellettavissa Datajoukon käyttöehdoissa nimenomaisesti kielletä tällaista edelleenjakamista. Jokaisella Osapuolella on vastuu varmistaa, että sen Kumppanit noudattavat Perustamissopimusta.

Johdannaisaineisto ja sen edelleenjakaminen

- 4.3 Oikeudet Johdannaisaineistoon kuuluvat sille Osapuolelle, joka on tuottanut kyseisen Johdannaisaineiston. Alkuperäisen Datajoukon käyttöehtoja ei sovelleta Johdannaisaineistoon. Datajoukon käyttöehdoissa voidaan asettaa rajoituksia johdannaisaineiston käytölle ja/tai edelleenjakamiselle.
- Osapuolilla on oikeus edelleenjakaa Johdannaisaineistoja muille Osapuolille ja mille tahansa Kolmannelle osapuolelle, jollei tätä nimenomaisesti kielletä sovellettavissa Datajoukon käyttöehdoissa.

Henkilötietojen käsittely ja edelleenjakaminen

- 4.4 Henkilötietojen tai Henkilötietoihin perustuvien Johdannaisaineistojen edelleenjakaminen saattaa olla edellä sovittua tiukemmin rajoitettua. Jokainen rekisterinpitäjänä toimiva Osapuoli vastaa omalta osaltaan siitä, että Johdannaisaineistojen edelleenjakamisessa ja muussa käytössä noudatetaan soveltuvaa tietosuojalainsäädäntöä. Henkilötietojen käsittelijöiden ja rekisterinpitäjien välisiin toimintoihin sovelletaan lisäksi Tietojenkäsittelysopimusten ehtoja. Osapuolet voivat myös halutessaan erikseen sopia tarkemmin henkilötietojen käsittelyyn liittyvistä velvoitteista osana Datajoukon käyttöehtoja ja niiden hyväksymistä.

5 YLEISET VASTUUT

5.1 Tietoturva, suojaus ja hallinta

- 5.1 Jokaisen Osapuolen on nimitettävä tietoturvayhteyshenkilö, joka vastaa Osapuolen Verkostoon liitetyistä datajärjestelmistä sekä Osapuolen tietoturvakäytännön toteuttamisesta.

Dataverkoston jokaisella Osapuolella tulee olla riittävät ominaisuudet Datan käsittelyyn turvallisesti sekä sovellettavien tietoturvastandardien ja tietosuojalainsäädännön mukaisesti. Osapuolten tulee toteuttaa ja ylläpitää sopivia teknisiä, organisatorisia ja fyysisiä toimenpiteitä, jotka vastaavat markkinoiden hyviä käytäntöjä, huomioiden käsittelemänsä Datan luonteen. Jokaisen Osapuolen on pystyttävä toteuttamaan Perustamissopimuksen ja sovellettavien Datajoukon käyttöehtojen mukaiset velvollisuutensa sekä keskeyttämään käsittelytoiminta tarvittaessa olennaisesta syytä ilman aiheutonta viivettä.

- 5.2 Edellä mainitut ominaisuudet sisältävät esim. kyvyn hallita Dataa ja sen käsittelyä tuntemalla seuraavat:
- (i) Datan alkuperä (erityisesti se, onko alkuperä Osapuoli itse, jokin muu Osapuoli vai Kolmas osapuoli);
 - (ii) Datan käsittelyn peruste;
 - (iii) Datan käsittelyyn liittyvät rajoitukset ja rajoitteet;
 - (iv) oikeudet ja rajoitukset, jotka liittyvät Datan edelleenjakamiseen tai jalostamiseen.

- 5.3 Osapuolten tulee myös pystyä tunnistamaan Dataa sekä poistamaan tai palauttamaan sitä, jos Datan käsittelyn peruste lakkaa. Velvollisuus poistaa tai palauttaa Dataa ei koske Johdannaisaineistoja.

Tunnistetut tietoturvaloukkaukset on asianmukaisesti dokumentoitava, korjattava ja ilmoitettava asianomaisille Osapuolille ilman aiheutonta viivettä. Kaikilla Osapuolilla, joita asia koskee, on yhteinen vastuu auttaa kohtuullisesti Verkoston tietoturvaloukkausten tutkimisessa.

5.2 Alihankkijat

- 5.4 Osapuolilla on oikeus käyttää alihankkijoita Perustamissopimuksen mukaisten velvollisuuksiensa täyttämiseen. Osapuolet voivat antaa alihankkijoilleen pääsyn Dataan siinä laajuudessa kuin ulkoistetut toiminnot sitä edellyttävät. Osapuolet ovat vastuussa alihankkijalla teetetystä työstä kuin omastaan.

6 MAKSUT JA KULUT

- 6.1 Dataa jaetaan Verkostossa ilmaiseksi, jollei sovellettavissa Datajoukon käyttöehdoissa muuta esitetä.

Jokainen Osapuoli huolehtii omista kuluistaan, jotka sille aiheutuvat Verkoston käyttämisestä ja Verkoston Jäsenenä toimimisesta.

- 6.2 Jolleivät Osapuolet muuta sovi, Verkoston ylläpidosta ja hallinnasta aiheutuvat yhteiset kulut jaetaan tasan Osapuolten kesken. Selvyyden vuoksi mainittakoon, että Verkoston ylläpitoon ja hallintaan ei kuulu Datasta aiheutuvia kuluja, jos sellaisia on määritelty sovellettavissa Datajoukon käyttöehdoissa.

7 LUOTTAMUKSELLISUUS

- 7.1 Osapuolet saavat käyttää Dataverkoston toiminnan yhteydessä saamaansa ja/tai Dataverkostoa koskevaa Luottamuksellista tietoa ainoastaan tarkoituksiin, joita varten kyseinen Luottamuksellinen tieto on toimitettu. Osapuolet eivät saa lainvastaisesti käyttää tai luovuttaa Kolmansille osapuolille tällaista Luottamuksellista tietoa, jonka he saavat tietoonsa Dataverkoston toiminnan aikana.

Perustamissopimuksen päättymisen tai purkamisen yhteydessä Osapuolten tulee lopettaa Luottamuksellisen tiedon käyttö ja minkä tahansa Osapuolen pyynnöstä todistettavasti palauttaa tai tuhota sen kaikki kopiot. Edellä mainitusta huolimatta Osapuolilla on oikeus jatkaa Datan käyttöä kohdan 10.2 mukaisesti. Lisäksi Osapuolet voivat säilyttää kopioita Luottamuksellisista tiedoista sovellettavan lain tai toimivaltaisen viranomaisen edellyttämällä tavalla.

- 7.2 Jos Osapuoli on sovellettavan lain tai toimivaltaisen viranomaisen määräyksen nojalla velvollinen paljastamaan toisen Osapuolen Luottamuksellista tietoa viranomaisille tai Kolmansille osapuolille, kyseisen Osapuolen on viipymättä ilmoitettava asiasta Osapuolelle, jonka Luottamuksellista tietoa paljastetaan, jos sovellettava laki tai toimivaltaisen viranomaisen määräys sen sallii.

Näissä Yleisissä ehdoissa määritellyt salassapitovelvollisuudet pysyvät voimassa myös Perustamissopimuksen päättymisen jälkeen.

8 AINEETTOMAT OIKEUDET

- 8.1 Osapuolten Aineettomia oikeuksia tulee kunnioittaa ja suojella Dataverkoston toiminnan yhteydessä.

Perustamissopimuksen allekirjoittaminen ja Datan jakaminen Verkostossa ei johda minkään Aineettomien oikeuksien siirtymiseen. Mahdolliset Aineettomia oikeuksia koskevat tarkemmat ehdot, jotka liittyvät tiettyihin Datajoukkoihin, sisältyvät sovellettaviin Datajoukon käyttöehtoihin. Selvyyden vuoksi mainittakoon, että mahdolliset uudet Aineettomat oikeudet, jotka Osapuoli luo, jäävät ne luoneelle Osapuolelle Aineettomia oikeuksia koskevan sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

- 8.2 Datan tarjoaja vastaa siitä, että sillä on riittävät oikeudet ja valtuudet saattaa Data muiden Osapuolien saataville ja käyttöön kaikkien soveltuvien sopimusehtojen mukaisesti.

Osapuolilla on oikeus käyttää ohjelmistorobotteja tai muita robotisoidun prosessiautomaation, koneoppimisen tai tekoälyn muotoja ja sovelluksia käsitellessään Dataa. Edellä mainitun sekä sovellettavien Datajoukon käyttöehtojen mukaisesti Osapuolilla on oikeus oppia Datasta sekä käyttää ammatillista osaamista ja kokemusta, joita heille karttuu Datan käsittelyn aikana.

9 TIETOSUOJA

- 9.1 Dataverkostossa käsiteltäviä Henkilötietoja täytyy käsitellä sovellettavien tietosuojalakien ja -määräysten mukaisesti.

Termeillä, joita ei ole tässä määritelty, on GDPR:ssä tai muissa sovellettavissa tietosuojalaeissa esitetty merkitys.

- 9.2 Henkilötietojen käsittelemiseksi Verkostossa Osapuolien, jotka luovuttavat tai ottavat vastaan Dataa, oletetaan olevan yksittäin ja erikseen rekisterinpitäjiä GDPR:n nojalla. Kyseisten Osapuolten oletetaan myös käsittelevän Dataa omaan lukuunsa, jolleivät Osapuolet ole solmineet kirjallista Tietojenkäsittelysopimusta, jossa määritellään käsittelyn aihe, kesto, luonne ja tarkoitus, Henkilötietojen tyyppi, rekisteröityjen ryhmät sekä rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän velvollisuudet ja oikeudet. Mikäli tällainen Tietojenkäsittelysopimus koskee yleisesti tiettyjä Datajoukkoja tai Perustamissopimuksen nojalla tarjottavia palveluita, se täytyy lisätä Perustamissopimuksen Liitteeksi.

Osapuolten tulee estää Henkilötietojen luvaton ja lainvastainen käyttö toteuttamalla asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet. Osapuolten tulee varmistaa, että henkilöt, joiden annetaan käsitellä Henkilötietoja, sitoutuvat pitämään kyseiset tiedot salassa tai että heitä sitoo asianmukainen lakisääteinen salassapitovelvollisuus.

- 9.3 Verkostossa jaettavia Henkilötietoja on sallittua siirtää Euroopan unionissa ja Euroopan talousalueella. Tällaisia Henkilötietoja voidaan myös siirtää EU:n ja Euroopan talousalueen ulkopuolelle soveltuvan lainsäädännön ja oikeuskäytännön mukaisesti, jollei sovellettavissa Datajoukon käyttöehdoissa muuta määrätä.

Osapuolet sitoutuvat kukin kohtuullisessa määrin avustamaan toisia Osapuolia, mikäli avustus on tarpeen rekisterinpitäjänä toimivan Osapuolen tietosuojalainsäädännöstä johtuvien velvoitteiden noudattamiseksi.

10 IRTISANOMINEN JA VOIMASSAOLO

- 10.1 Jos Perustamissopimus solmitaan määräajaksi, se päättyy määräajan lopussa ilman erillistä ilmoitusta. Jos Perustamissopimus solmitaan toistaiseksi voimassa olevaksi, se päättyy, kun Osapuolet irtisanovat sen.
- Osapuolilla on oikeus jatkaa Verkoston kautta saamansa Datan käyttöä, mikäli kyseinen Data on saatu ennen Perustamissopimuksen irtisanomista, jollei muuta ole määrätty sovellettavissa Datajoukon käyttöehdoissa tai jolleivät Osapuolet ole Perustamissopimuksessa muuta sopineet. Tässä tapauksessa näiden Yleisten ehtojen, Datajoukon käyttöehtojen ja/tai Perustamissopimuksen Datan käyttöä koskevat ehdot pysyvät voimassa kohdan 17.1 mukaisesti.
- 10.2 Mikä tahansa Osapuoli voi irtisanoa Perustamissopimuksen Perustamissopimuksessa kuvatulla tavalla. Irtisanomisilmoitus on toimitettava kirjallisesti Perustamissopimuksen Osapuolille. Mikäli Perustamissopimuksen Osapuolia on enemmän kuin kaksi, Perustamissopimus pysyy yhden Osapuolen irtisanomisen jälkeen voimassa muiden Osapuolten välillä.
- Mikäli Osapuolet ovat sopineet Perustamissopimuksen muuttamisesta muulla tavalla kuin kaikkien Osapuolten kirjallisella suostumuksella, mikä tahansa Osapuoli, joka vastustaa muutosta kirjallisesti saatuaan siitä tiedon, on oikeutettu irtisanoamaan Perustamissopimuksen ilmoittamalla asiasta muille Osapuolille. Irtisanominen tulee voimaan, kun muutosta vastustava Osapuoli on lähettänyt edellä mainitun ilmoituksen muille Osapuolille, jolleivät muut Osapuolet ole sopineet myöhemmästä voimaantulopäivästä.
- 10.3 Mikäli Perustamissopimuksen Osapuolia on vain kaksi ja yksi Osapuoli rikkoo Perustamissopimuksen ehtoja olennaisesti, toisella Osapuolella on yksipuolinen oikeus irtisanoa Perustamissopimus välittömästi kirjallisella ilmoituksella toiselle Osapuolelle.
- Mikäli Perustamissopimuksen Osapuolia on enemmän kuin kaksi ja yksi Osapuoli rikkoo Perustamissopimuksen ehtoja olennaisesti, Ohjausryhmällä on oikeus irtisanoa Perustamissopimus välittömästi rikkomukseen syyllistyneen Osapuolen osalta. Jos olennaisella rikkomuksella on huomattavaa merkitystä vain tietyille Osapuolille, jotka eivät ole osallistuneet rikkomukseen, kyseisillä Osapuolilla on yksittäin ja erikseen oikeus irtisanoa Perustamissopimus yksipuolisesti rikkomukseen syyllistyneen Osapuolen osalta. Ilmoitus tällaisesta irtisanomisesta on toimitettava kirjallisesti kaikille Osapuolille.
- 10.4 Jos rikkomus on mahdollista korjata, Osapuoli/Osapuolet, jotka eivät ole osallistuneet rikkomukseen, voivat päätöksellään keskeyttää Perustamissopimuksen mukaisten velvollisuuksiensa toteuttamisen siihen asti, että rikkomukseen syyllistynyt Osapuoli on korjannut rikkomuksen.
- Mikäli Osapuolen jäsenyys osana Dataverkoston päättyy Perustamissopimukseen liittyvän olennaisen sopimusrikkomuksen johdosta, rikkoneen Osapuolen oikeus käyttää Dataa päättyy samanaikaisesti jäsenyyden päättyessä. Rikkonut Osapuoli on velvollinen lopettamaan Datan käytön sekä, niin erikseen pyydettyä, dokumentoidusti palauttamaan tai tuhoamaan Datan sekä kaikkien Luottamuksellisten tietojen kopiot. Rikkoneella Osapuolella on kuitenkin oikeus säilyttää Data ja Luottamuksellinen tieto, mikäli säilyttäminen perustuu soveltuvaan lakiin taikka toimivaltaisen viranomaisen määräykseen, edellyttäen kuitenkin, että Osapuoli tiedottaa tällaisesta säilyttämisvelvollisuudesta muita Osapuolia sopimuksen Perustamissopimuksen päättymishetkellä.

11 VASTUU

- 11.1 Osapuolet ovat vastuussa ainoastaan suorista vahingoista, jotka aiheutuvat Perustamissopimuksen rikkomisesta, tässä ja olennaisilta osin Perustamissopimuksessa kuvatulla tavalla. Kaikki muut vastuut suljetaan pois, jollei Perustamissopimuksessa nimenomaisesti muuta mainita. Osapuolet eivät ole vastuussa

voiton menetyksestä tai vahingosta, joka aiheutuu tuotannon tai liikevaihdon laskusta tai keskeytymisestä, taikka muista epäsuorista tai välillisistä vahingoista.¹

Osapuolet eivät ole vastuussa millään tavalla syntyvistä menetyksistä, vahingoista, kustannuksista, vaatimuksista tai kuluista, jotka aiheutuvat mekaanisesta tai elektronisesta vioittumisesta, sähkökatkosta tai muusta syystä, jota Osapuoli ei voi kohtuudella hallita

- 11.2 Osapuolten on korvattava täysimääräisinä kaikki vahingot, jotka aiheutuvat Perustamissopimuksen ehtojen tahallisesta tai törkeän tuottamuksellisesta rikkomuksesta.

Kukin osapuoli erikseen eikä yhdessä on vastuussa GDPR:n mukaisten henkilötietoja koskevien velvollisuuksien rikkomuksista GDPR:n artiklan 82 mukaisesti.

12 YLIVOIMAINEN ESTE

- 12.1 Mikään Osapuoli ei ole vastuussa loukkaantumisista tai vahingoista, jotka aiheutuvat tapahtumista tai olosuhteista, jotka eivät olleet kohtuullisesti katsottuna odotettavissa ja joihin se ei voi vaikuttaa (ylivoimainen este, *force majeure*).

Jos Osapuoli ei pysty toteuttamaan velvollisuuksiaan ylivoimaisen esteen vuoksi, sen tulee ilmoittaa muille Osapuolille esteestä ilman aiheutonta viivettä. Tämä velvollisuuksien laiminlyönnin peruste lakkaa heti ylivoimaisen esteen päätyttyä. Tähän lausekkeeseen liittyy pitkän keskeytyksen ehto: mikäli suoritus estyy yhtäjaksoisesti vähintään sadankahdeksankymmenen (180) päivän ajaksi, Osapuolilla on oikeus irtisanoa Perustamissopimus kohdassa 10.5 tai 10.6 esitetyn mukaisesti.

13 AUDITOINTI

- 13.1 Datan tarjoajalla on oikeus auditoida Osapuolet, jotka käsittelevät Datan tarjoajan saataville asettamaa Dataa, omalla kustannuksellaan sisältäen myös auditoitavan Osapuolen olennaiset ja kohtuulliset suorat kustannukset. Auditoinnin tarkoituksen ja laajuuden rajauksena on varmistaa Perustamissopimuksen, sovellettavien Datajoukon käyttöehtojen sekä sovellettavan lainsäädännön olennaisten vaatimusten noudattaminen.

Osapuolet vastaavat siitä, että tässä kuvatut auditointivelvollisuudet koskevat niiden Kumppaneita. Osapuolet pyrkivät vilpittömästi varmistamaan, että Datan tarjoajan auditointioikeuksien tavoitteet toteutuvat edellä sanotun lisäksi myös Osapuolen alihankkijoihin.

- 13.2 Auditoidavan Osapuolen tulee ilmoittaa auditoitavalle Osapuolelle auditoinnista kirjallisesti vähintään kolmekymmentä päivää (30) ennen auditointia. Kirjallisessa ilmoituksessa on esitettävä auditoinnin laajuus ja kesto sekä luettelo tarvittavista materiaaleista ja käyttöoikeuksista.

Auditoidava Osapuoli on oikeutettu vaatimaan, että auditoinnin suorittaa yhteisesti hyväksytty ja/tai sertifioitu itsenäinen Kolmas osapuoli.

- 13.3 Osapuolia vaaditaan säilyttämään ja toimittamaan auditoilvalle Osapuolelle ja/tai Kolmannen osapuolen auditoiljalle auditointia varten kaikki tallenteet ja asiakirjat, antamaan pääsy kaikkiin tarvittaviin datajärjestelmiin ja tiloihin sekä tarjoamaan mahdollisuus haastatella henkilöstöä, joilla on huomattavaa

¹ Osapuolet voivat huomata, että epäsuorien tai välillisten vahinkojen käsite vaihtelee oikeudenkäyttöalueittain.

merkitystä auditoinnin kannalta. Tällä tavoin säilytettävien tallenteiden ja asiakirjojen täytyy ulottua edelliseen auditointiin asti taikka auditoitavan Osapuolen Verkostoon liittymiseen asti, jos se on myöhäisempi ajankohta.

Auditoiva Osapuoli ja/tai Kolmannen osapuolen auditoija voi pyytää ainoastaan tallenteita ja asiakirjoja, pääsyä datajärjestelmiin sekä mahdollisuutta haastatella henkilöstöä, joilla on huomattavaa merkitystä auditoinnin kannalta.

- 13.4 Kaikki tallenteet, asiakirjat ja auditoinnin aikana kerätyt ja paljastetut tiedot katsotaan Luottamukselliseksi tiedoksi. Auditoiva Osapuoli ja/tai Kolmannen osapuolen auditoija ei saa lainvastaisesti käyttää tai paljastaa Luottamuksellista tietoa, jonka se on saanut auditoinnin aikana. Auditoiva Osapuoli esittää ja takaa, että mahdollinen Kolmannen osapuolen auditoija noudattaa sovellettavia salassapitovelvollisuuksia. Auditoitava Osapuoli on oikeutettu vaatimaan, että auditoiva Osapuoli ja/tai Kolmannen osapuolen auditoija tai muut auditointiin osallistuvat henkilöt allekirjoittavat henkilökohtaisen salassapitosopimuksen, edellyttäen, että kyseisen salassapitosopimuksen ehdot ovat kohtuulliset.

Auditoinnin tulokset, havainnot ja suositukset täytyy esittää auditointiraportissa. Auditoitava osapuoli on oikeutettu tutustumaan Kolmannen osapuolen auditoijan auditointiraporttiin etukäteen (ja ennen kuin Kolmannen osapuolen auditoija toimittaa raportin asianomaisille Datan tarjoajille). Auditoitavalla Osapuolella on oikeus pyytää Kolmannen osapuolen auditoijaa tekemään auditointiraporttiin kohtuullisiksi katsotut muutokset huomioiden auditoitavan Osapuolen Luottamukselliset tiedot sekä Dataan liittyvät sovellettavan Datan tarjoajan liiketoiminnalliset edut. Auditoitavan Osapuolen tulee toimittaa vastauksensa auditointiraporttiin kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa. Jos vastausta ei anneta, auditoitavan Osapuolen katsotaan hyväksyneen raportin sisällön.

- 13.5 Jos auditoiva Osapuoli uskoo perustellusti, että auditoitava Osapuoli on rikkonut Perustamissopimuksen mukaisia velvollisuuksiaan olennaisella tavalla, lisäauditointi on mahdollista toteuttaa.

Mikäli auditoinnissa paljastuu Perustamissopimuksen tai sovellettavien Datajoukon käyttöehtojen mukaisten velvollisuuksien olennainen rikkomus, auditoitava Osapuoli on vastuussa kohtuullisista ja todennettavista suorista kustannuksista, jotka auditoinnista ovat aiheutuneet.

14 SOVELLETTAVAT LAIT JA RIITOJEN RATKAISU

- 14.1 Sopimukseen, jossa sovitaan näistä yleisistä ehdoista, sekä sen tulkintaan sovelletaan Suomen lakeja lukuun ottamatta kansainvälisen yksityisoikeuden periaatteita tai lainvalintasääntöjä.

Kaikki Yleisiin ehtoihin perustuvista sopimuksista tai niiden rikkomuksista, irtisanomisesta tai voimassaolosta aiheutuvat tai niihin liittyvät riidat, ristiriidat tai vaatimukset ratkaistaan lopullisesti Keskuskaupakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä. Välimiesmenettelyssä käytetään yhtä välimiestä, menettelyn paikka on Helsinki ja menettelyn kieli on englanti.

15 MUUT EHDOT

- 15.1 Jolleivat Osapuolet muuta sovi, Perustamissopimuksen ja sen Liitteiden muutokset täytyy tehdä kirjallisesti ja kaikkien Osapuolten on allekirjoitettava ne.

Mikään Osapuoli ei voi siirtää Perustamissopimusta kokonaan tai osittain ilman muiden Osapuolten kirjallista suostumusta. Edellä mainitusta huolimatta suostumusta ei tarvita, mikäli siirronsaaja on yritys, joka kuuluu Osapuolen kanssa samaan konserniin kirjanpitolain mukaisesti.

- 15.2 Jos tuomioistuin tai muu toimivaltainen viranomainen katsoo jonkin Perustamissopimuksen tai sovellettavien Datajoukon käyttöehtojen kohdan olevan pätemätön, kyseisen kohdan pätemättömyys ei vaikuta Perustamissopimuksen muiden kohtien pätevyYTEEN.

Jokainen osapuoli vakuuttaa olevansa asianmukaisesti toiminnassa ja hyvässä asemassa perustamis- tai rekisteröintimaansa sovellettavien lakien nojalla. Lisäksi jokainen Osapuoli esittää ja takaa, että sillä on tarvittava määräysvalta ja valtuutus täyttää, toteuttaa ja suorittaa Perustamissopimuksen mukaiset velvollisuutensa sekä sitoa Kumppaneitaan, mikäli se on olennaista.

- 15.3 Osapuolet aikovat luoda Dataverkoston, johon sovelletaan yhtä joukkoa sopimusehtoja, eikä mitään Perustamissopimuksessa mainittua tule tulkita niin, että Osapuolet olisivat kumppaneita, yhteisryttäjiä tai toistensa päämiehiä, edustajia tai työntekijöitä. Millään Osapuolella ei ole mitään nimenomaista tai hiljaista oikeutta, määräysvaltaa tai toimivaltaa sitoa toista Osapuolta.

Tämän sopimuksen minkä tahansa Osapuolen viivästys tai laiminlyönti tämän sopimuksen mukaisen oikeutensa tai toimivaltansa toimeenpanossa ei heikennä kyseistä oikeutta tai toimivaltaa, eikä sitä pidä tulkita tällaisesta oikeudesta tai toimivallasta luopumiseksi. Mikäli jokin Osapuolista luopuu toisen Osapuolen velvoitteesta tai sen rikkomuksesta, tätä ei pidä tulkita luopumiseksi myöhemmistä rikkomuksista tai muista velvoitteista.

16 ILMOITUKSET

- 16.1 Kaikki näihin Yleisiin ehtoihin ja Perustamissopimukseen liittyvät ilmoitukset tulee lähettää kirjallisessa tai sähköisessä muodossa (kuten postitse tai sähköpostitse) taikka toimittaa henkilökohtaisesti Perustamissopimuksen tai Liittymissopimuksen Osapuolen ilmoittamalle yhteyshenkilölle ja/tai osoitteeseen. Jokaisella Osapuolella on vastuu varmistaa, että sen yhteystiedot ovat ajan tasalla. Ilmoitukset katsotaan vastaanotetuiksi kolmen (3) päivän kuluttua niiden lähetyksestä tai saantitodistuksen perusteella.

17 VOIMAAN JÄÄMINEN

- 17.1 Näiden Yleisten ehtojen kohdat 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 14, 16 ja 17 jäävät kokonaisuudessaan voimaan Perustamissopimuksen päättymisen jälkeen samoin kuin Perustamissopimuksen kohdat, joiden kuuluu loogisesti ajateltuna jäädä voimaan sopimuksen päättymisen jälkeen.
- Näiden Yleisten ehtojen kohta 13 pysyy kokonaisuudessaan voimassa kolmen (3) vuoden ajan Perustamissopimuksen päättymisen jälkeen.
- 17.2 Näiden Yleisten ehtojen kohta 7 pysyy kokonaisuudessaan voimassa viiden (5) vuoden ajan Perustamissopimuksen päättymisen jälkeen.

6 Perustamissopimus [Mallipohja]

OSAPUOLET

- (1) [Perustajajäsen nro 1]
 (2) [Perustajajäsen nro 2]
 (3) [...]²
 (Ne ovat yhdessä ”Osapuolet” tai ”Perustajajäsenet”.)

Liite	Kuvaus
1	Dataverkoston kuvaus ³
2	Yleiset ehdot
3	Jäsenluettelo ja yhteystiedot ⁴
4	Hallinnollinen malli
[5] ⁵	[Muut mahdolliset Liitteet]
[●]	[Toimintasäännöt] ⁶

² **Huom.:** Lisää Perustajajäsenten yritystiedot.

³ **Huom.:** Lisää Liitteeksi mahdollinen liiketoiminnallinen tai tekninen dokumentaatio, joka on laadittu sääntökirjan tarkistuslistan läpikäynnin perusteella.

⁴ **Huom.:** Tässä Liitteessä tulee esittää luettelo Jäsenistä sekä tarvittavat yhteystiedot.

⁵ **Huom.:** Luettele kaikki Liitteet, kuten tekninen liite, jossa kuvataan API-rajapinnat (siinä laajuudessa kuin ne eivät sisälly Liitteeseen 1), Operaattorin palvelusopimus, Datan tarjoajien palvelutasosopimukset sekä Datan tarjoajien määräaikaiset sitoumukset tai vastavuoroisuus Datan jakamisessa (mikäli olennaista) sekä mahdolliset tekniset tai tietoturvaan liittyvät määritykset. Mikäli Verkostoon kuuluu Operaattori, Jäsenten tulee harkita, kannattaako Operaattorin olla Verkoston Jäsen. Tästä voi olla hyötyä hallinnon sekä sopimussuhteiden tehokkaan hallinnan osalta.

⁶ **Huom.:** Toimintasäännöt sisältävät Dataverkosta koskevia periaatteita, joten Perustajajäsenet voivat harkita, haluavatko he liittää Toimintasäännöt Perustamissopimuksen Liitteeksi, jolloin on suositeltavaa asettaa ne tärkeysjärjestyksessä yksityiskohtaisempien ja/tai teknisten Liitteiden jälkeen.

TAUSTA JA TARKOITUS

Osapuolet suunnittelevat Dataverkoston perustamista, jotta ne voivat [●]⁷.

MÄÄRITELMÄT

Seuraavilla termeillä ja ilmauksilla on tässä sopimuksessa sekä sen johdannossa ja Liitteissä seuraavat merkitykset, jollei muuta nimenomaisesti mainita tai tule asiayhteydestä ilmi, niiden yksikkömuoto käsittää myös mahdollisen monikkomuodon ja päinvastoin ja viittaukset Liitteisiin ja kohtiin tarkoittavat tämän sopimuksen Liitteitä ja kohtia:

”Puheenjohtaja”	Liitteessä 4 kuvattu merkitys.
”Määräenemmistö”	Liitteessä 4 kuvattu merkitys.
”Edustajat”	Liitteessä 4 kuvattu merkitys.
”Sihteeri”	Liitteessä 4 kuvattu merkitys.
”[Määritelty käsite]” ⁸	tarkoittaa [määritelmä]

Muiden termien ja ilmausten merkitykset on määritelty **Liitteessä 2** (Yleiset ehdot).

VERKOSTO

Allekirjoittaneet perustavat tällä sopimuksella Dataverkoston, joka on kuvattu tarkemmin **Liitteessä 1** (Dataverkoston kuvaus).

[Osapuolet hyväksyvät, että Dataverkostoon voi liittyä uusia Jäseniä seuraavien ehtojen mukaisesti:]⁹ **Liitettä 3** (Jäsenluettelo) päivitetään uusien Osapuolten liittyessä, aiempien Osapuolten poistuessa tai edustajien tai heidän yhteystietojensa muuttuessa. Päivitetty jäsenluettelo on Osapuolten saatavilla [●]¹⁰

[Verkostoja koskevat eettiset periaatteet on kuvattu Liitteessä [5] (Toimintasäännöt). Osapuolet sitoutuvat noudattamaan näitä eettisiä periaatteita vilpittömästi toimiessaan Verkostossa.]¹¹

⁷ **Huom.:** Tässä tulee kuvata Dataverkoston taustat ja tarkoitus.

⁸ **Huom.:** Luettele tässä mahdolliset Perustamissopimuksessa tai sen Liitteissä (lukuun ottamatta yleisiä ehtoja) esitetyt määritelmät.

⁹ **Huom.:** On harkittava, missä laajuudessa uudet Jäsenet voivat mahdollisesti liittyä Dataverkostoon, ja sovelletaanko uusiin Jäseniin muita liittymiskriteerejä. On harkittava myös, haluavatko Perustajajäsenet määritellä roolikohtaiset edellytykset liittymiselle.

¹⁰ **Huom.:** Tässä kerrotaan, missä päivitetty jäsenluettelo on saatavilla.

¹¹ **Huom.:** Tämä on olennaista vain, jos Toimintasäännöt liitetään Perustamissopimukseen.

Dataverkoston sovelletaan seuraavia ehtoja:¹²

EI YKSINOIKEUTTA¹³

Mikään tässä sopimuksessa ei estä tai rajoita Osapuolten osallistumista muihin dataverkostoihin, alustoihin, ekosysteemeihin tai muuhun yhteistyöhön eikä estä heitä käyttämästä Kolmansien osapuolten tarjoamia palveluita. Lisäksi Datan jakaminen Verkostossa ei estä tai rajoita kyseistä Datan tarjoajaa jakamasta tätä Dataa Kolmansien osapuolten kanssa omalla päätöksellään.

VERKOSTON HALLINTO

Verkoston sovellettava hallintokehys on määritelty tarkemmin **Liitteessä 4**¹⁴.

Osapuolet suostuvat nimittämään tarvittavat edustajat hallinnollisiin elimiin **Liitteessä 4** kuvatulla tavalla, ja Osapuolet esittävät ja takaavat, että niiden edustajilla on tarvittava valtuutus edustaa asianomaista Osapuolta hallinnollisissa elimissä. Lisäksi Osapuolet hyväksyvät hallinnollisten elinten tekemien päätösten olevan juridisesti päteviä ja Osapuolia sitovia tämän sopimuksen mukaisesti.

YLEISTEN EHTOJEN POIKKEUKSET

Osapuolet ovat sopineet Yleisten ehtojen seuraavien kohtien muuttamisesta seuraavalla tavalla:¹⁵

[Esimerkkejä:

- (i) Kohta 4.1: ”Palveluntarjoajilla on oikeus edelleenjakaa Verkostossa tarjottavaa Dataa ja Johdannaisaineistoja Kolmannen osapuolen loppukäyttäjille ilman rajoituksia.”; ja
- (ii) Kohta 17.3: ”Näiden Yleisten ehtojen kohta 7 pysyy kokonaisuudessaan voimassa kolmen (3) vuoden ajan Perustamissopimuksen päättymisen jälkeen.”]

¹² **Huom.:** On huomioitava, että Yleisissä ehdoissa keskitytään lähinnä Datan hallintaan Verkostossa, ja Osapuolten tulee sopia tässä kohdassa Verkostokohtaisista asioista ja Jäsenistä yksityiskohtaisesti. Jäsenten Verkostoon liittyvät oikeudet ja velvollisuudet sen elinkaaren aikana tulee kuvata tässä yksityiskohtaisesti. Tässä tulee kuvata Jäsenten Datan ja/tai palvelujen toimitusta koskevat velvollisuudet, mutta myös niiden mahdolliset maksuvelvollisuudet. Osapuolten tulee harkita erillisen hankesopimuksen solmimista, jos Verkoston perustaminen edellyttää olennaisia investointeja ja hankkeen toteuttamista, ja tässä tapauksessa Osapuolet voivat harkita, onko niiden syytä liittää hankesopimus tähän sopimukseen ja/tai sopia tässä sopimuksessa hankkeen kustannusten jakamisesta uusien Jäsenten kanssa.

¹³ **Huom.:** Perustasoksi on valittu, että yksinoikeutta ei ole, mutta tämän ei tule estää Perustajajäseniä vaatimasta yksinoikeutta tilanteissa, jossa se katsotaan tarpeelliseksi. Perustajajäsenten tulee harkita yksinoikeuden tarvetta huolellisesti, sillä sen seurauksena voi esim. olla tarve analysoida kilpailuoikeutta tarkemmin.

¹⁴ **Huom.:** Malliteksti on esitetty Hallinnollisen mallin osalta suhteellisen yleisellä tasolla, sillä eri tyyppisten Dataverkostojen hallintovaatimuksissa voi olla huomattavia eroja. Tämän vuoksi Jäsenten tulee harkita Hallinnollisen mallin mallitekstin muuttamista asianomaisten Dataverkoston ja sen elinkaaren vaatimusten mukaisesti.

¹⁵ **Huom.:** Yleisten ehtojen muutokset tai poikkeukset tulee esittää tässä esim. annetun esimerkin mukaisesti.

IRTISANOMINEN JA VOIMASSAOLO¹⁶

Tämä sopimus solmitaan [[●] [kuukauden/vuoden] määräajaksi] voimaantulopäivästä lukien, minkä jälkeen se pysyy voimassa toistaiseksi, jolloin kukin Osapuoli voi irtisanoutua Dataverkostosta noudattaen [●] kuukauden irtisanomisaikaa.

ILMOITUKSET

Tämän sopimuksen mukaiset ilmoitukset tulee antaa kirjallisesti Liitteessä 3 mainituille edustajille.¹⁷

Asianomaisen Osapuolen on ilmoitettava yhteyshenkilöiden tai olennaisten yhteystietojen muutoksista viipymättä [Ohjausryhmän sihteerille].¹⁸

VASTUUNRAJOITUS

[Tämän Sopimuksen mukainen minkä tahansa Osapuolen kokonaisvastuu vuodessa¹⁹ ei saa olla suurempi kuin (i) [●] euroa taikka (ii) [●] prosenttia kokonaissummasta, joka on tullut maksettavaksi rikkomukseen syyllistyneelle osapuolelle tämän Sopimuksen nojalla [kahdentoista (12) kuukauden ajanjaksolta ennen tämän kohdan mukaisen vaatimuksen oikeuttavaa tapahtumaa, jos tämä summa on suurempi.]

Vastuunrajoituksista riippumatta yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR) artiklaa 82 sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn liittyviin vastuisiin ja korvauksiin. Edellä mainittu vastuunrajoitus ei rajoita rekisterinpitäjän oikeutta vaatia takaisin muilta rekisterinpitäjiltä tai henkilötietojen käsittelijöiltä, jotka osallistuvat samaan henkilötietojen käsittelyyn, korvauksen sitä osaa, joka vastaa heidän vastuutaan vahingosta GDPR:n artiklan 82 mukaisesti.

MUUT EHDOT²⁰

VOIMAANTULO JA SOVELTAMINEN

Tämä sopimus tulee voimaan, kun [kaikki Osapuolet ovat sen allekirjoittaneet TAI _____ 20 ____].

SOVELLETTAVAT LAIT JA RIITAJEN RATKAISU

Tähän Sopimukseen sekä sen tulkintaan sovelletaan Suomen lakeja lukuun ottamatta kansainvälisen yksityisoikeuden periaatteita ja/tai lainvalintasääntöjä.

¹⁶ **Huom.:** Täytä tarvittavat sopimuskautta ja irtisanomista koskevat tiedot.

¹⁷ **Huom.:** Jäsenet voivat halutessaan nimittää Liitteessä 3 eri yhteyshenkilöt muodollisille ilmoituksille ja toiminnallisille ilmoituksille.

¹⁸ **Huom.:** Liitteessä 4 – Hallinnollinen malli kuvataan ohjausryhmän sihteerin tehtävät.

¹⁹ **Huom.:** Harkitse, kannattaako eri rooleille määritellä erikseen eri kokonaisvastuurajat.

²⁰ **Huom.:** Ota huomioon muut ehdot, jotka voivat olla Verkoston kannalta olennaisia, kuten houkuttelukiello sekä markkinointi- ja mainontatoiminta.

Kaikki Yleisiin ehtoihin perustuvista sopimuksista tai niiden rikkomuksista, irtisanomisesta tai voimassaolosta aiheutuvat tai niihin liittyvät riidat, ristiriidat tai vaatimukset ratkaistaan lopullisesti Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä. Välimiesmenettelyssä käytetään yhtä välimiestä, menettelyn paikka on Helsinki ja menettelyn kieli on englanti.

KAPPALEET

Tätä sopimusta on laadittu [] samansisältöistä kappaletta, yksi kullekin Osapuolelle [ja yksi ohjausryhmälle].

Paikka: _____, päiväys: _____ 20

[Allekirjoitukset seuraavalla sivulla]

Osapuoli 1

Osapuoli 2

Nimi:

Nimi:

Titteli:

Titteli:

Osapuoli 3

Osapuoli 4

Nimi:

Nimi:

Titteli:

Titteli:

7 Liittymissopimus [Mallipohja]

LIITTYVÄ OSAPUOLI

(4) [Liittyyvä osapuoli]²¹

LIITTEET

Liite	Kuvaus
1	Perustamissopimus
1.1	Dataverkoston kuvaus
1.2	Yleiset ehdot
1.3	Jäsenluettelo ja yhteystiedot
1.4	Hallinnollinen malli
1.5	Toimintasäännöt
1.6	[Muut Perustamissopimuksen Liitteet] ²²

TAUSTATIEDOT

Liittyyvä osapuoli on ilmaissut olevansa kiinnostunut liittymään [●] koskevaan Perustamissopimukseen, joka on allekirjoitettu [●].²³

Perustamissopimus sallii uusien [Osapuolten]²⁴ liittymisen Dataverkostoon [edellyttäen, että [●]].²⁵

MÄÄRITELMÄT

Seuraavilla termeillä ja ilmauksilla on tässä sopimuksessa sekä sen johdannossa ja Liitteissä seuraavat merkitykset, jollei muuta nimenomaisesti mainita tai tule asiayhteydestä ilmi, niiden yksikkömuoto käsittää myös mahdollisen monikkomuodon ja päinvastoin ja viittaukset Liitteisiin ja kohtiin tarkoittavat tämän sopimuksen Liitteitä ja kohtia:

”Liittyyvä osapuoli” tarkoittaa kohdassa ”Liittyyvä osapuoli” määriteltyä tahoa.

²¹ **Huom.:** Tähän lisätään Liittyyvän osapuolen tiedot.

²² **Huom.:** Esitä tässä täydellinen luettelo Liitteistä.

²³ **Huom.:** Tähän lisätään viittaus Dataverkostoon.

²⁴ **Huom.:** Perustajajäsenten mielestä voi olla olennaista määritellä roolikohtaiset edellytykset liittymiselle, ja voi olla tarpeen määritellä tässä rooli tai roolit, joissa Liittyyvä osapuoli liittyy Verkostoon.

²⁵ **Huom.:** Lisää tähän tarvittaessa viittaus Dataverkoston uusia Jäseniä koskeviin ehtoihin.

”Liittymissopimus”	tarkoittaa tätä sopimusta.
”Perustamissopimus”	tarkoittaa Dataverkosta [●] tarkoittavaa Perustamissopimusta, joka on päivätty [●].
”[Määritelty käsite]”	tarkoittaa [määritelmä]

PERUSTAMISSOPIMUKSEEN LIITTYMINEN

Liittyvä osapuoli on ilmaissut olevansa kiinnostunut liittymään Perustamissopimukseen, ja Perustamissopimus sallii uusien Osapuolten liittymisen Dataverkoston [edellyttäen, että [●]].²⁶

Täytettyään nämä vaatimukset Liittyvä osapuoli liittyy Perustamissopimukseen ja Dataverkoston tämän Liittymissopimuksen mukaisesti.

VOIMAANTULO JA SOVELTAMINEN

Liittymissopimus tulee voimaan, kun Liittyvä osapuoli on sen allekirjoittanut ja Dataverkoston ohjausryhmä on sen asianmukaisesti hyväksynyt.

SOVELLETTAVAT LAIT JA RIITAJEN RATKAISU

Tähän Sopimukseen sekä sen tulkintaan sovelletaan Suomen lakeja lukuun ottamatta kansainvälisen yksityisoikeuden periaatteita ja lainvalintasääntöjä.

Kaikki Yleisiin ehtoihin perustuvista sopimuksista tai niiden rikkomuksista, irtisanomisesta tai voimassaolosta aiheutuvat tai niihin liittyvät riidat, ristiriidat tai vaatimukset ratkaistaan lopullisesti Keskuskaupakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä. Välimiesmenettelyssä käytetään yhtä välimiestä, menettelyn paikka on Helsinki ja menettelyn kieli on englanti.

KAPPALEET

Tätä sopimusta on laadittu [●]²⁷ samansisältöistä kappaletta, yksi [kullekin Osapuolelle/Liittyvälle osapuolelle ja yksi ohjausryhmälle].

Paikka: _____, päiväys: _____ 20

[Allekirjoitukset seuraavalla sivulla]

²⁶ **Huom.:** Lisää tähän tarvittaessa Perustamissopimuksen mukaiset ehdot, jotka koskevat Dataverkoston uusia Jäseniä.

²⁷ **Huom.:** Huomaa, että nämä tiedot riippuvat liittymisprosessista ja sen hallinnosta (esim. siitä, onko ohjausryhmällä valtuutta hyväksyä uusia Jäseniä tai täytyykö jokaisen istuvan Jäsenen allekirjoittaa Liittymissopimus).

Osapuoli 1

Osapuoli 2

Nimi:

Nimi:

Titteli:

Titteli:

Osapuoli 3

Osapuoli 4

Nimi:

Nimi:

Titteli:

Titteli:

8 Datajoukon käyttöehdot [Mallipohja]

DATAN TARJOAJA

_____ toimii Datan tarjoajana.

KÄYTTÖEHTOLIITTEET

Käyttöehtoliite	Kuvaus
1	Datajoukon kuvaus [nro 1] ²⁸
2	

TAUSTATIEDOT

Näiden Datajoukon käyttöehtojen tarkoitus on määritellä Data, jonka Datan tarjoaja asettaa saataville Verkostossa, ja määrittää ehdot kyseisen Datan käytölle.

MÄÄRITELMÄT

Seuraavilla termeillä ja ilmauksilla on näissä Datajoukon käyttöehdoissa ja Käyttöehtoliitteissä seuraavat merkitykset, jollei muuta nimenomaisesti mainita tai tule asiayhteydestä ilmi, niiden yksikkömuoto käsittää myös mahdollisen monikkomuodon ja päinvastoin ja viittaukset Käyttöehtoliitteisiin ja kohtiin tarkoittavat näiden Datajoukon käyttöehtojen Käyttöehtoliitteitä ja kohtia:

”Datan tarjoaja”	tarkoittaa edellä kohdassa ”Datan tarjoaja” määriteltyä tahoaa.
”Käyttäjä”	tarkoittaa mitä tahansa Loppukäyttäjää, Palveluntarjoajaa, Operaattoria tai Kolmannen osapuolen loppukäyttäjää, joka käsittelee Dataa, jonka Datan tarjoaja asettaa saataville näiden Datajoukon käyttöehtojen mukaisesti. [Otetaan kontrollilistaan kysymys siitä, että miten eri skenaarioissa mm. datan edelleen jakaminen ja siihen liittyvät ehdot on määriteltävä]
”[Määritelty käsite]”²⁹	tarkoittaa [määritelmä]

²⁸ **Huom.:** Mikäli Datan tarjoaja tarjoaa useita Datajoukkoja Datajoukon käyttöehtojen puitteissa, Datan tarjoaja voi halutessaan sisällyttää yksittäisten Datajoukkojen kuvaukset Käyttöehtoliitteinä. On huomioitava, että jos eri Datajoukoilla on eri ehdot, Datan tarjoajan on määritettävä kullekin tällaiselle Datajoukolle erilliset Datajoukon käyttöehdot.

²⁹ **Huom.:** Luettele tässä mahdolliset Perustamissopimuksessa tai sen Liitteissä (lukuun ottamatta yleisiä ehtoja) esitetyt määritelmät.

Muiden termien ja ilmausten merkitykset on määritelty Yleisissä ehtoissa.

SOVELLETTAVUUS JA KATTAVUUS

Näitä Datajoukon käyttöehtoja sovelletaan Datajoukkoihin, jotka Datan tarjoaja tarjoaa [[●] [●] 202[●] päivätyn Perustamissopimuksen nojalla / jotka Datan tarjoaja liittää [●] [●] 202[●] päivätyn Liittymissopimuksen nojalla]³⁰ ja jotka on määritelty tarkemmin **Käyttöehtoliitteessä 1**.

Käyttämällä Dataa käyttäjä sitoutuu käyttämään Dataa näiden Datajoukon käyttöehtojen mukaisesti.

Mikäli Perustamissopimuksen tai sen liitteiden ja näiden Datajoukon käyttöehtojen välillä ilmenee ristiriita, ensisijaisesti sovelletaan näitä Datajoukon käyttöehtoja ja niiden Käyttöehtoliitteitä. Lisäksi jos Datajoukon käyttöehtojen ja sen Käyttöehtoliitteiden välillä ilmenee ristiriita, ensisijaisesti sovelletaan näitä Datajoukon käyttöehtoja.

DATA

Data, sen sijainti ja jakamistapa määritellään Datajoukon kuvauksissa (**Käyttöehtoliite 1[- ●]**)³¹.

Datan tarjoaja vastaa siitä, että sillä on riittävät oikeudet ja valtuudet saattaa Data muiden Osapuolien saataville ja käyttöön kaikkien soveltuvien sopimusehtojen mukaisesti.

DATAN KÄYTTÖTARKOITUS

Näiden Datajoukon käyttöehtojen mukaisesti Datan tarjoaja myöntää käyttäjälle ei-yksinomaisen oikeuden käyttää Dataa seuraaviin käyttötarkoituksiin: ³²

Käyttäjällä on oikeus käyttää ohjelmistorobotteja tai muita robotisoidun prosessiautomaation, koneoppimisen tai tekoälyn muotoja ja sovelluksia käsitellessään Dataa. Edellä mainitun mukaisesti käyttäjällä on oikeus oppia Datasta sekä käyttää ammatillista osaamista ja kokemusta, joita sille karttuu Datan käsittelyn aikana.

DATAN KÄSITTELYN JA EDELLENJAON RAJOITUKSET

Dataa ei saa käsitellä seuraaviin tarkoituksiin: [●].³³

DATAN JAKAMISEN LOPETTAMINEN

Datan tarjoaja voi lopettaa Datan jakamisen ilmoittamalla siitä asianomaisille Verkoston Osapuolille [kolmekymmentä (30) päivää] ennen Datan jakamisen loppumista.

JOHDANNAISAINIESTO

³⁰ **Huom.:** Muokkaa tähän kohtaan päiväys, jona Datan tarjoajasta on tullut Perustamissopimuksen Osapuoli.

³¹ **Huom.:** Jos mahdollista, lisää viittauksia muihin Käyttöehtoliitteisiin.

³² **Huom.:** Jäljempänä olevassa luettelossa on annettu esimerkki tähän kohtaan sisällytettävistä asioista, jotka liittyvät oikeuteen käyttää Dataa. Datan tarjoaja ja/tai Verkoston Jäsenet voivat halutessaan laatia Datajoukon käyttöehdoille yksityiskohtaisempia Verkostokohtaisia malleja, jotka vastaavat Verkoston liiketoiminnallista kontekstia.

³³ **Huom.:** Kuvaa tässä mahdolliset tietyt rajoitukset, jotka koskevat Datajoukkoa tai -joukkoja.

Seuraavia ei katsota Johdannaisaineistoksi ja näissä tapauksissa sovelletaan Dataa koskevia käyttöehtoja:

[(i) Data on mahdollista muodostaa helposti Johdannaisaineistosta muuntamalla, kääntämällä tai päättelemällä;

(ii) Johdannaisaineistoa voi käyttää Datan korvikkeena;

(iii) Datan yksittäiset Datan tarjoajat on mahdollista tunnistaa Johdannaisaineistosta;

(iv) Johdannaisaineisto sisältää Datan tarjoajien Luottamuksellisia tietoja; tai

(v) ...]

JOHDANNAISAINIESTON KÄSITTELYN JA EDELLEENJAON RAJOITUKSET

Johdannaisaineistoa ei saa käsitellä seuraaviin tarkoituksiin: [●].

MAKSUT JA MAKSUEHDOT

Datan käyttöön liittyy maksuja ja veloituksia, jotka on kuvattu tarkemmin **Käyttöehtoliitteessä 1**.³⁴

RAPORTOINTI

Datan käyttöön liittyy seuraavat raportointivelvollisuudet: [●].³⁵

AUDITOINTI

Datan käyttöön liittyy seuraavat auditointivelvollisuudet: [●].³⁶

TIETOTURVA

Datan käyttöön liittyy seuraavat tietoturvelvollisuudet: [●].³⁷

LUOTTAMUKSELLINEN TIETO

Osapuolet hyväksyvät, että **Käyttöehtoliitteen [1]** mukainen Datajoukko sisältää Luottamuksellista tietoa, ja sen käyttöön ja käsittelyyn sovelletaan [●].³⁸

³⁴ **Huom.:** Kun olennaista, Dataan liittyvät maksut tai veloitukset tulee määritellä ja niihin tulee viitata tässä, sillä lähtökohtaisesti Data tarjotaan maksutta Yleisten ehtojen kohdan 6.1 mukaisesti.

³⁵ **Huom.:** Kuvaa tässä mahdolliset tietyt raportointivelvollisuudet, jotka koskevat Datajoukon tai -joukkojen käyttöä.

³⁶ **Huom.:** Kuvaa tässä mahdolliset tietyt auditointiehtot (katso Yleisten ehtojen kohta 13 ja Perustamissopimus).

³⁷ **Huom.:** Kuvaa tässä mahdolliset Datajoukkoa tai -joukkoja koskevat tietyt tietoturva-vaatimukset (katso Yleisten ehtojen kohta 5 ja Perustamissopimus).

³⁸ **Huom.:** Mikäli Datajoukot sisältävät Luottamuksellista tietoa, Datan tarjoajan tulee määritellä tässä mahdolliset tietyt vaatimukset, jotka se katsoo tarpeelliseksi tarjotakseen Dataa saataville Verkostossa.

TIETOSUOJA

Data sisältää henkilötietoja, ja sen vastaanottoon ja käsittelyyn sovelletaan seuraavaa: [●].³⁹

AINEETTOMAT OIKEUDET

[●]⁴⁰

VASTUUVAPAUCLAUSEKE JA VASTUUNRAJOITUS

[**Esimerkki:** Jollei näissä ehdoissa muuta mainita, Datan tarjoaja tarjoaa datan ”sellaisenaan kuin se on saatavilla” ilman minkäänlaista takuuta. Käyttäjä kantaa kokonaan riskin siitä, soveltuuko data käyttäjän käyttötarkoituksiin. Edellä mainitusta huolimatta tämä ei rajoita Yleisten ehtojen kohtien 11.3–11.5 [ja Perustamissopimuksen] mukaista Datan tarjoajan vastuuta].⁴¹

IRTISANOMISEN VAIKUTUKSET

[●]⁴²

VOIMAANTULO JA SOVELTAMINEN

Oikeus käyttää Dataa tulee voimaan, kun käyttäjä avaa pääsyn Dataan, ja vaikuttaa siihen asti, että käyttäjä lopettaa Datan käsittelyn.

MUUTOKSET

Datan tarjoaja voi lopettaa Datan jakamisen tai muuttaa näitä ehtoja koska tahansa ilmoittamalla muutoksesta kirjallisesti Verkoston kaikille muille jäsenille. Datan jako loppuu tai muutetut ehdot tulevat voimaan kolmenkymmenen (30) päivän kuluttua siitä, kun Datan tarjoaja on ilmoittanut muille Jäsenille näihin Datan

³⁹ **Huom.:** Yleisten ehtojen kohdassa 9 (lisätietoja alla) määritellään tietosuojaa koskevat oletusehdot. Mikäli Data sisältää henkilötietoja, Datan tarjoajan on harkittava, tuleeko tässä määritellä yksityiskohtaisesti ehdot, jotka koskevat henkilötietojen siirtoa ja käsittelyä. Lisäharkintaa tarvitaan myös, mikäli Data sisältää henkilötietoja (tai anonymisoituja henkilötietoja), joita edelleenjakaa Kolmannen osapuolen loppukäyttäjille.

⁴⁰ **Huom.:** Mikäli Datan tarjoaja katsoo tarpeelliseksi poiketa oletuskäytännöstä Aineettomien oikeuksien suhteen (Yleisten ehtojen kohta 8), Datajoukkokohtaiset poikkeukset tulee kuvata tässä. Aineettomien oikeuksien tehokasta hallintaa varten Jäsenten tulee kuitenkin harkita, onko mahdollista määritellä Verkoston Aineettomia oikeuksia koskeva oletuskäytäntö perustamalla Datajoukon käyttöehdoille vakiomalli, jota sovelletaan asianomaiseen Verkostoon.

⁴¹ **Huom.:** Yleisten ehtojen kohdassa 11 määritetään vastuunrajoitusta koskevat ehdot. Tässä tulee määritellä mahdolliset vastuuta koskevat Datajoukkokohtaiset poikkeukset. Huomaa, että Jäsenet ovat voineet poiketa Yleisten ehtojen vastuuehdoista, jos olennaista, jolloin kyseisiin vastuuehtoihin tulee viitata tässä selvyiden vuoksi.

⁴² **Huom.:** Yleisten ehtojen kohta 10.2 sallii Osapuolten jatkaa Datan käyttöä Perustamissopimuksen ollessa voimassa sen irtisanomisesta huolimatta. Datan tarjoajien ja Jäsenten tulee harkita, millaisia vaikutuksia Jäsenen olennaisesta sopimusrikkomuksesta aiheutuu, ja sisällyttää esim. seuraava kohta Datajoukon käyttöehtoihin:

jaon lopettamisesta tai ehtoihin tehdyistä muutoksista, mutta Datan jaon lopettaminen tai muutokset eivät vaikuta Dataan, jonka käyttäjät ovat vastaanottaneet ennen muutosten voimaantuloa.

MUUT EHDOT

Selvyyden vuoksi todetaan, ettei edellä mainituilla ehdoilla millään tavoin rajoiteta niitä Käyttäjän oikeuksia, jotka perustuvat pakottavaan soveltuvaan lainsäädäntöön. Mikäli näiden ehtojen ja pakottavan lainsäädännön välillä on ristiriita, sovelletaan pakottavaa lainsäädäntöä.

[●]⁴³

[SOVELLETTAVAT LAIT JA RIITOJEN RATKAISU]⁴⁴

Näihin Datajoukon käyttöehtoihin sekä niiden tulkintaan sovelletaan Suomen lakeja lukuun ottamatta kansainvälisen yksityisoikeuden periaatteita ja lainvalintasääntöjä.

Kaikki näiden Datajoukon käyttöehtojen mukaisesti jaetusta Datasta tai käyttöehtojen rikkomuksista, irtisanomisesta tai voimassaolosta aiheutuvat tai niihin liittyvät riidat, ristiriidat tai vaatimukset ratkaistaan lopullisesti Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä. Välimiesmenettelyssä käytetään yhtä välimiestä, menettelyn paikka on Helsinki ja menettelyn kieli on englanti.]

⁴³ **Huom.:** Datan tarjoajan (ja Verkoston Jäsenten) tulee harkita tapauskohtaisesti, tarvitaanko muita ehtoja, jotka koskevat Datan käyttöä.

⁴⁴ **Huom.:** On huomattava, että tämä kohta on mahdollisesti olennainen vain, mikäli Dataa voidaan edelleenjakaa Kolmannen osapuolen loppukäyttäjille, mikä tulee huomioida sopimuksessa, jota sovelletaan Datan edelleenjakamiseen Kolmannen osapuolen loppukäyttäjille.

9 Hallinnollinen malli [Mallipohja]⁴⁵

YLEISET EHDOT

Dataverkosto perustetaan Perustamissopimuksella, jonka Verkoston Jäsenet allekirjoittavat. Tässä liitteessä on esitetty Dataverkoston Hallinnollisen mallin kuvaus.

Hallinnollisen mallin tarkoitus on määritellä menettelyt ja mandaatit, jotka koskevat Dataverkoston hallintaa sekä olennaisia muutoksia Dataverkoston elinkaaren aikana.

Perustamissopimuksen tulee sisältää **Liitteenä 3** Jäsenluettelo, jossa esitetään myös Perustamissopimuksen Osapuolet ja niiden edustajien yhteystiedot. Jäsenluettelo on päivitettävä uusien Osapuolien liittyessä ja istuvien Osapuolien poistuessa sekä yhteystietojen muuttuessa.

OHJAUSRYHMÄ

Yleistä

Ohjausryhmä on Dataverkoston ylin päättävä elin. Ohjausryhmän tarkoitus on edistää Osapuolten välistä yhteistyötä ja organisoida Verkoston hallintaa asianmukaisesti strategisella tasolla. Ohjausryhmä myös päättää asioista, joilla voi olla merkittävää taloudellista tai riskivaikutusta Osapuoliin.

Ensisijaiset toiminnot

Ohjausryhmä on perustettu varmistamaan Dataverkoston liiketoiminnan tai sen juridisten, teknisten tai eettisten asioiden koordinointi sekä niihin liittyvä päätöksenteko. Ohjausryhmän vastuulla on valmistella tarvittavia muutoksia, joilla varmistetaan, että Dataverkosto vastaa edelleen tarkoitustaan ja täyttää sovellettavat vaatimukset.

Ohjausryhmällä on valtuus valmistella Perustamissopimuksen tai sen Liitteiden muutoksia sekä hyväksyä uusia Dataverkoston uusia Jäseniä Perustamissopimuksessa määriteltyjen liittymiskriteerien perusteella. Ohjausryhmällä on myös valtuus hyväksyä uusia Datajoukkoja ja/tai Datajoukon käyttöehtoja, mikäli tällaista hyväksyntää tarvitaan.

Kokoonpano, kokoukset ja organisaatio

Jokainen Osapuoli nimittää yhden edustajan toimimaan ohjausryhmässä (jäljempänä ”Edustajat”). Ohjausryhmä nimittää puheenjohtajan (jäljempänä ”Puheenjohtaja”) ja sihteerin (jäljempänä ”Sihteerin”). Sihteerin ei voi samaan aikaan olla myös Edustaja. Puheenjohtaja johtaa ohjausryhmän kokouksia taikka nimittää Edustajan johtamaan kokousta puolestaan.

Jokainen Edustaja 1) pyrkii olemaan paikalla kaikissa kokouksissa tai järjestämään edustajan kaikkiin kokouksiin; 2) voi nimittää sijaisen tai edustajan osallistumaan mihin tahansa kokoukseen ja äänestämään siinä ja 3) osallistuu kokouksiin yhteistyöohjelmassa.

⁴⁵ **Huom.:** Tämä mallipohja on vain yleisluontoinen kuvaus hallintosäännöistä, jotka voivat koskea asianomaista Verkostoa. Jäsenten tulee harkita onko olennaista määritellä muita ehtoja, jotka koskevat Verkoston hallintoa. Niitä voivat olla esim. säännöt, jotka koskevat Verkoston osallistujissa tai sen sopimuskehityksessä, teknisessä tai liiketoimintakehityksessä tapahtuvia muutoksia. Lisäksi Jäsenten tulee harkita, tuleeko määritellä erillinen prosessi uusien Datajoukkojen lisäämiseksi Verkostoon sekä Datajoukon käyttöehtojen hyväksymiseksi.

Puheenjohtajan on kutsuttava ohjausryhmän tavallinen kokous koolle vähintään [kolmen (3) kuukauden] välein. Puheenjohtajan on kutsuttava ylimääräinen kokous koolle milloin tahansa Puheenjohtajan tai minkä tahansa Edustajan kirjallisesta pyynnöstä. Ennen ylimääräisen kokouksen kutsumista koolle Puheenjohtajan tai Edustajan, joka on pyytänyt ylimääräistä kokousta, tulee lähettää sähköpostilla yhteenveto käsillä olevasta asiasta ja siitä, onko ajalla sen kannalta suurta merkitystä.

Kokoukset voidaan järjestää videoneuvotteluina, kun Puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi. Ohjausryhmän täytyy kokoontua kasvokkain vähintään kerran vuodessa.

Sihteeri koordinoi ohjausryhmän tehtäviin liittyviä asioita. Sihteeri vastaa erityisesti seuraavista:

- ohjausryhmän kokousten valmistelu, tehtävälisan kohteiden ehdottaminen, ohjausryhmän kokousten tehtävälisan valmistelu, kokousten pöytäkirjojen kokoaminen ja ohjausryhmän tekemien päätösten toimeenpanon valvominen
- Perustamissopimuksen ja sen kaikkien Liitteiden pitäminen ajan tasalla ja saatavilla
- tarvittavien asiakirjojen⁴⁶ ja ohjausryhmän tehtäviä koskevien pyyntöjen kerääminen, arviointi yhdenmukaisuuden varmistamiseksi ja lähettäminen
- ohjausryhmän päivittäisen toiminnan koordinointi ja hallinta
- Dataverkoston liittyvien asiakirjojen ja ilmoitusten toimittaminen viipymättä mille tahansa asianomaiselle Osapuolelle ja
- virallisten kopioiden tai alkuperäisten asiakirjojen toimittaminen pyynnöstä Osapuolille, kun tällaiset kopiot tai alkuperäiskappaleet ovat ainoastaan sihteerin hallussa ja Osapuolet tarvitsevat niitä esittääkseen vaatimuksia.

Sihteerillä ei ole oikeutta toimia tai antaa juridisesti sitovia ilmoituksia Osapuolten tai Dataverkoston puolesta, jollei muuta nimenomaisesti mainita Perustamissopimuksessa tai jolleivät kaikki Osapuolet anna siihen asianmukaista valtuutusta. Sihteerin ei tule pyrkiä laajentamaan rooliaan tässä Liitteessä mainittujen tehtävien ulkopuolelle.

Kokouksen esityslista

Jokaisessa kokouksessa ajankohtaiset Dataverkoston vaikuttavat asiat käydään läpi esityslistalla, jota ei ole rajoitettu seuraavaan:

Johdannon kohteet, kuten seuraavat:

- Läsnaolijoiden esittelyt sis. mahdollisesti kutsutut osallistujat

⁴⁶ **Huom.:** Ainakin tilanteessa, jossa kaikki Datajoukon käyttöehdot on jaettu kaikkien Dataverkoston Jäsenten kesken, olisi loogista, että sihteeri ylläpitää ajantasaista kirjastoa eri Datajoukon käyttöehdoista, jollei muunlaista keskitettyä ratkaisua perusteta.

- Esityslistan läpikäynti
- Edellisen kokouksen pöytäkirja
- Edellisissä kokouksissa päätettyjen tehtävien (action pointien) läpikäynti

Käynnissä olevat asiat, kuten

- Perustamissopimuksen ja sen Liitteiden muutosten hyväksyntä
- [Dataverkoston uusien Jäsenten hyväksyntä]⁴⁷
- [Uusien Datajoukkojen ja/tai Datajoukon käyttöehtojen hyväksyntä]⁴⁸
- Dataverkoston operatiivinen ja tekninen tila
- Dataverkosta koskevat muutospyyntöt
- Muutospyyntöjen tuotosten hyväksyntä ja niiden aikataulujen valvonta
- Keskenäiset asiat, avoimet action point -tehtävät, ristiriidat
- Muiden olennaisten asioiden huomiointi
- Kokouksen toimenpiteiden arviointi ja yhteenveto
- Seuraava kokous
- Päätäminen

Päätösvaltaisuus ja päätökset

Kokous on päätösvaltainen, kun läsnä on Puheenjohtaja tai hänen edustajansa ja vähintään [2/3] Edustajista tai näiden edustajat. Ohjausryhmä pyrkii työskentelemään konsensusperiaatteen mukaisesti. Ohjausryhmä äänestää tarvittaessa Verkostoa koskevista päätöksistä. Puheenjohtajan ääni on ratkaiseva.

Mikäli ohjausryhmä ei pääse yhteisymmärrykseen, hyväksytään päätökseksi ehdotus, jota tukee vähintään 2/3 TAI 1/2 kokouksessa läsnä olevista Edustajista.

⁴⁷ **Huom.:** Jos Perustamissopimus sallii uusien Jäsenten liittymisen Verkostoon.

⁴⁸ **Huom.:** Tämä on olennaista vain, mikäli Perustamissopimuksessa on määrätty uusien Datajoukkojen ja/tai Datajoukon käyttöehtojen hyväksynnän edellyttävän ohjausryhmän hyväksyntää.

Perustamissopimukseen [tai liitteeseen 2 – Yleiset ehdot, liitteeseen 4 – Hallinnollinen malli tai liitteeseen 1 – Dataverkoston kuvaus] tehtävät muutokset, joilla on olennainen kielteinen vaikutus mihin tahansa Jäseneneen⁴⁹, on hyväksyttävä määränemmistöllä, joka on 2/3 kaikista Edustajista.

Uudet Osapuolet voivat liittyä Verkostoon allekirjoittamalla Liittymissopimuksen, ja liittyminen edellyttää ohjausryhmän [Määränemmistön/enemmistön] hyväksyntää. [Hyväksyviin Osapuoliin täytyy sisältyä kaikki / 2/3 Datan tarjoajan enemmistö / enemmistö Datan tarjoajista]⁵⁰.

Mikäli ohjausryhmän päätös Perustamissopimuksen muuttamisesta vaikuttaisi olennaisesti sellaisen Osapuolen oikeuksiin tai velvollisuuksiin, joka vastustaa kyseistä muutosta, vastustavalla Osapuolella on oikeus irtisanoa Perustamissopimus ilmoittamalla asiasta kirjallisesti ohjausryhmälle neljäntoista päivän kuluessa siitä, kun vastustava Osapuoli on saanut ohjausryhmän päätöksen tietoonsa. Tämä irtisanominen tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluessa päivästä, jona vastustava Osapuoli on lähettänyt ilmoituksen muille Osapuolille.

Alaryhmät

Ohjausryhmä voi valtuuttaa alaryhmän ja/tai asianomaisen alaryhmän puheenjohtajan perehtymään tiettyyn asiaan. Ohjausryhmä nimittää alaryhmien puheenjohtajat ja jäsenet sekä määrittelee niiden menettelysäännöt.

Alaryhmien puheenjohtajilla on mahdollisuus osallistua ohjausryhmän kokouksiin, kun Puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi. Asianomaisen alaryhmän puheenjohtajalla on vastuu paljastaa alaryhmän jäsenille kaikki olennaiset tiedot, jotka hän on saanut tietää ohjausryhmän kokouksista, joihin hän on osallistunut.

Kaikkien alaryhmien on toimittava täydellisen konsensuksen periaatteella. Mikäli alaryhmän jäsenet eivät pääse yhteisymmärrykseen, alaryhmän puheenjohtajan on vietävä asia ohjausryhmän ratkaistavaksi lopullisesti. Kun ohjausryhmälle on ilmoitettu asiasta, se lisätään ohjausryhmän tulevan kokouksen tai uuden ylimääräisen kokouksen esityslistalle (riippuen siitä, onko ajalla asian kannalta suurta merkitystä). Kun ohjausryhmä on tehnyt lopullisen päätöksensä, päätös katsotaan toimeenpanokelpoiseksi. Puheenjohtaja ilmoittaa alaryhmän puheenjohtajalle ohjausryhmän lopullisesta päätöksestä.

Kutsutut osallistujat

Ohjausryhmän Edustajat voivat kutsua tarvittaessa asiaankuuluvia henkilöitä osallistumaan mihin tahansa ohjausryhmän kokoukseen, ja tällöin kutsuttujen osallistujien katsotaan olleen läsnä kokouksessa. Puheenjohtajalla on oikeus päättää, onko kyseisen henkilön kutsuminen tarpeellista ja asiaankuuluvaa. Mikäli kutsuttava ei kuulu Verkoston Jäsenen organisaatioon, hänen on allekirjoitettava salassapitosopimus, jollei Puheenjohtaja anna vapautusta tästä vaatimuksesta. Puheenjohtajan vastuulla on varmistaa, että kutsuttava pystyy todistamaan tätä sitovan salassapitovelvollisuuden olemassaolon, ennen kuin tämä osallistuu kokoukseen.

Ristiriidat

⁴⁹ **Huom.:** On harkittava, tuleeko tiettyjen päätösten edellyttää jopa kaikkien Jäsenten Edustajien yksimielistä päätöstä kaikkien Edustajien määränemmistön sijaan. Jäsenten tulee myös harkita, tuleeko tässä määritellä yksityiskohtaisesti kriteerit päätöksille, joihin liittyy esimerkiksi tietty taloudellinen tai riskivaikutus.

⁵⁰ **Huom.:** On harkittava, tuleeko esim. tietyn Datan tarjoajien enemmistön olla edellytyksenä uusien Jäsenten hyväksymiselle Dataverkostoon.

Kaikki Dataverkostosta taikka Perustamissopimuksen rikkomuksista, irtisanomisesta tai voimassaolosta aiheutuvat tai niihin liittyvät riidat tulee ensin viedä ohjausryhmän käsiteltäviksi. Osapuolten tulee pyrkiä ratkaisemaan tällaiset ristiriidat vilpittömästi ohjausryhmässä.

